

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

2ND CLASS MAIL
June 28, 1994

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIS - JUNE 28, 1994

Nr. 124

Žinios iš Lietuvos - Elta

Seimas prašo tarptautinės ekspertizės

Vilnius, birželio 27 d. (Elta) - Seimas priėmė nutarimą prašyti Tarptautinį Valiutos Fondą, Pasaulio Banką bei kitas nepriklausomas finansines institucijas atlikti įstatymo „Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių bei akcijų ir pažeistos teisėsaugos“ projekto ekspertizę. Tėvynės Sąjunga (Lietuvos Konservatoriai) šį įstatymą siūlo priimti referendumu.

Referendumui surengti iniciatyvinę grupę surinko daugiau kaip 560,000 rinkimų teisę turinčių piliečių parašų. Jie perduoti Vyriausiajai rinkimų komisijai, kuri pagal Seimo nutarimą privalo patikrinti juos iki liepos 6 dienos.

Nepriklausomi ekspertai prašomi savo išvadas bei pasiūlymus Seimui pateikti iki liepos 15 d.

Seimo daugumos ir Respublikos Vyriausybės nuomone, įgyvendinti referendumui teikiama įstatymo reikalavimus nerealizuoti. Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius bei kiti aukštieji pareigūnai ne kartą yra pareiškę, jog, priėmus įstatymą, šalies ekonomika būtų visiškai sugriauta, joje išsivalytų chaosas.

Landsbergis: Tranzitas gali įpainioti Lietuvą

Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis išplatino pareiškimą dėl Rusijos kariuomenės tranzito per Lietuvą sutarties. Jame sakoma, jog „pastarosios dienomis vėl pasirodė nerimą keliančių valdžios pasisakymų dėl Rusijos karinio tranzito per Lietuvą ir Karaliaučius. Derybų grupės vadovas Virgilijus Bulovas pareiškia, jog po poros savaičių, Lietuvai nustačius pavojaus ir karinių krovinių tranzito taisyklę, jau galima būtų pasirašyti Rusijos atakliai reikalaujamą sutartį“.

„Prezidentas mano, kad reikia „greičiau įteisinti tranzitus visiems partneriams“. Kadangi tokiose pasisakymuose logikos nėra, matyt, už jų slypi kas nors kita, apie ką Lietuvos visuomenė turi žinoti anksčiau, negu šalis bus įpainiota į Rusijos karinę strateginę sistemą.“

LDDP neturi mandato užnerti kilpą visai tautai“, sakoma pareiškime.

Brazauskas reaguoja į „Sekundės“ banko indėlininkų reikalavimus

Lietuvos prezidentas įprastinio pirmadienio pokalbio Lietuvos radijuje metu pranešė, jog iš vidaus reikalų ministro bei kitų teisėsaugos pareigūnų kategoriskai pareikalauta išaiškinti, kodėl ir kur dingę „Sekundės“ banko laikyti gyventojų indėliai.

Šiai bylai tirti sudaryta speciali tarytų grupė. Praėjusi savaitgalį prezidentas buvo sukvietęs pasitarimą, kuriame dalyvavo ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, Lietuvos Banko valdybos pirmininkas Kazys Ratkevičius, Vidaus reikalų, Finansų ministerijų, Generalinės prokuratūros vadovai. Jame nutarta šio nusikaltimo

išaiškinimui skirti kuo didžiausią dėmesį.

A. Brazauskas paragino Seimą kuo greičiau priimti įstatymus, reglamentuojančius komercinių bankų veiklą. Jo nuomone, būtina įsteigti tarnybą, kuri organizuotų bankams priklausančių turto bei lėšų apskaitą. Taip pat reikia sudaryti specialų fondą, iš kurio įstatymine tvarka būtų kompensuojami indėlininkų prarasti pinigai. Šio fondo lėšos turėtų būti laikomos Lietuvos banke. Reikėtų pagalvoti ir apie biudžeto garantijas bankuose saugojamiems indėliams, sakė prezidentas.

Lietuvoje bus 2-3 laisvos ekonominės zonos

Birželio 19-26 dienomis Jungtinėse Amerikos Valstijose lankėsi Lietuvos Prezidentūros, Seimo ir vyriausybės narių delegacija. Vizito tikslas buvo konsultacijos su JAV valdžios atstovais prieš priimančią laisvųjų ekonominių zonų veiklos pagrindų įstatymą Lietuvoje, pažintis su laisvosiomis ekonominėmis zonomis, veikiančiomis New Yorke ir Vašingtone bei konsultacijos su šių laisvųjų ekonominių zonų valdytojais.

Taip šios kelionės tikslus įvardijo pirmadienį Susisiekimo ministerijoje surengtoje spaudos konferencijoje dalyvavęs susisiekimo ministras Jonas Biržiškis, Ekonomikos ministras Aleksandras Vasiliauskas. Biudžeto ir Seimo finansų komiteto pirmininkas Feliksas Kolosauskas. Pasak ministrų, pagrindiniai JAV laisvųjų ekonominių zonų privalumai - mityt lengvatos.

Laisvųjų ekonominių zonų steigimo Lietuvoje, kaip ir visame pasaulyje, pagrindinis tikslas - naujų darbo vietų sukūrimas. Vienu metu jose bus stengiamasi plėtoti prekybą, gamybą ir bankininkystę.

Lietuvoje ketinama įkurti dvi tris tokias zonas. Jas steigis vyriausybė. Patogi Lietuvos geografinė padėtis ir išplėtos jos infrastruktūra leidžia tikėtis, kad tokios zonos Lietuvoje pritrauks nemažai užsienio kapitalo ir veiks sėkmingai.

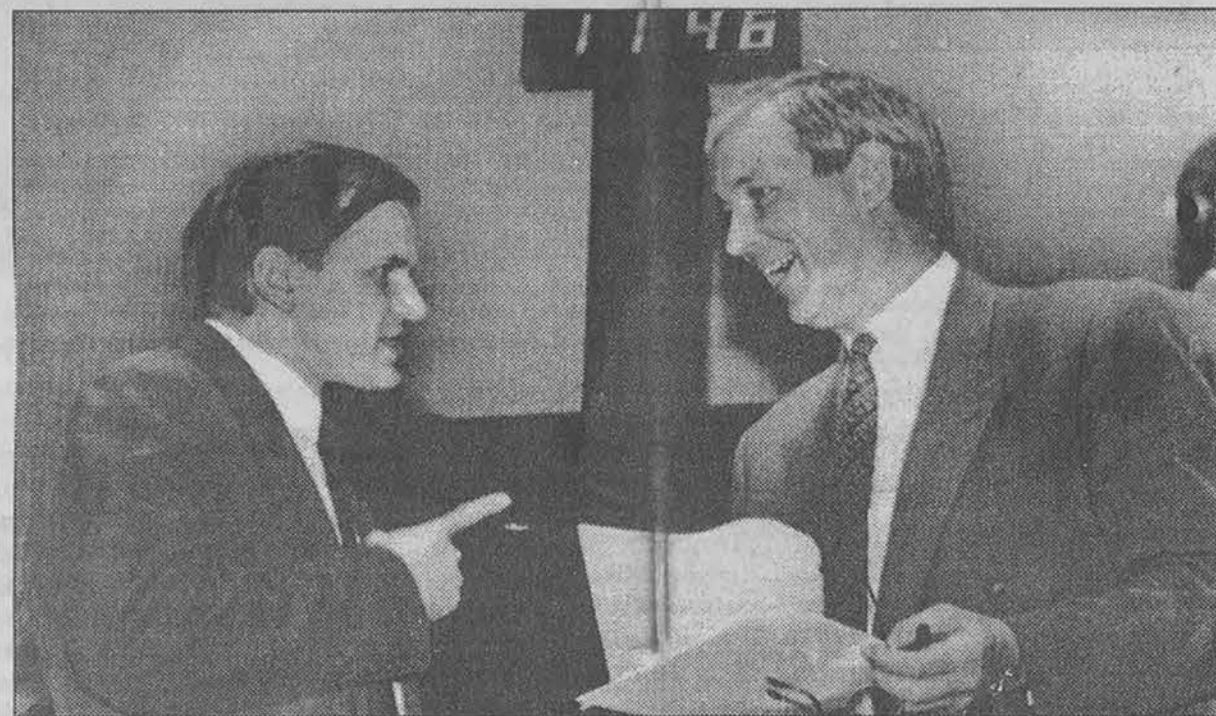
Lietuva ir Baltarusija bendradarbiaus švietimo srityje

Pirmadienį Švietimo ir mokslo ministerijoje pasirašytas Lietuvos ir Baltarusijos susitarimas dėl bendradarbiavimo švietimo srityje.

Lietuvoje ir Baltarusijoje tautinėms mažumoms numatoma atidaryti mokyklas ir klases. Susitarimą pasirašė Lietuvos švietimo ir mokslo ministras Vladislavas Domarkas ir Baltarusijos respublikos švietimo ministras Viktor Haisionak.

Šį rudenį Gervėčiuose turėtų būti atidaryta lietuviška mokykla. Abu ministrai pažymėjo, jog ir ateityje bus bendradarbiaujama ir dalijamasi patyrimu.

Tokį susitarimą Lietuva jau yra pasirašiusi su Rusija.

Seimo Socialdemokratų frakcijos atstovas Vytenis Andriukaitis (kairėje) dėsto nepasitenkinimą ministrui pirmininkui Adolfui Šleževičiui. Birželio 16 d. Seimas atmetė Socialdemokratų frakcijos siūlymą pareikšti nepasitenkinimą Šleževičiaus vadovaujama vyriausybe. Iš 118 balsavusių Seimo narių, 51 pasisakė už, 65 - prieš. Nepasitenkinimui pareikšti pritrūko 20 balsų.

Rusai kritikuoja Latvijos pilietybės įstatymą

New Yorkas, birželio 27 d. - Lietuvos Nuolatinė Misija prie Jungtinių Tautų birželio 24 d. perdavė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijai Rusijos Federacijos laišką dėl Latvijos pilietybės įstatymo, kuriame kritiškai vertinamas įstatymo kvotų principas.

Rusijos laiškas, kuris buvo įteiktas JT Generaliniam sekretoriui dar prieš Latvijos parlamentui priimančią įstatymą, yra skleidžiamas JT sistemoje kaip oficialus dokumentas. Dokumentui yra paskirtas 49-tosios (šio rudens) Generalinės Asamblėjos darbotvarkės punktas nr. 104 „Žmogaus teisių klausimai“.

Juršėnas dalyvavo parlamentų vadovų konferencijoje

Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas sekmadienį grįžo iš Hagos, Olandijoje praėjusį savaitgalį vykusiose Europos valstybių parlamentų vadovų konferencijos. Šios dešimtą kartą surengtos konferencijos tema - „Ar gresia pavojus Europos parlamentinei demokratijai“. Lietuvos atstovas joje dalyvavo pirmą kartą.

I Hagą buvo susirinkę 32 valstybių parlamentų vadovai, taip pat Beneliukso Tarybos Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos (ESBK) asamblėjos, Europos Tarybos, Europos Parlamento, Vakarų Europos Sąjungos asamblėjos ir Šiaurės Tarybos atstovai.

Praešimusi skaitė Belgijos Senato vadovas Frenk Svalen, Suomijos Eduskuntos (parlamento) vadovė Rita Uosukainen ir Austrijos Nacionalinės Tarybos vadovas Heinz Fischer.

Konferencijoje daugiausia kalbėta apie renkamą valdžios institucijų ir valdžios santykius su masinės informacijos priemonėmis. Buvo prieita bendros nuomonės, kad parlamentai turi patys siekti, jog visuomenė būtų objektyviai informuojama apie jų darbą, nes pastaruoju metu visoje Europoje vykstanti masinių informacijos priemonių, ypač televizijos, komercializacija, diktuoja savo žaidimo taisykles. Daug dėmesio diskusijose buvo skirta parlamentinės kontrolės klausimams.

Vyriausybė negali disponuoti kitų nuosavybe

Vilnius, birželio 24 d. (AGEP) - Spaudos konferencijoje birželio 22 d. Tėvynės Sąjungos (konservatorių) frakcijos Seime seniūnas Andrius Kubilius kalbėjo apie Konstitucinio Teismo priimtus sprendimus, kuriuose nagrinėjamas nuosavybės grąžinimo problemos rašo savaitraštis „Amžius“.

Šiuos Konstitucinio Teismo sprendimus Andrius Kubilius pavadino nepaprastai svarbiais, kadangi jais imta formuoti Konstitucijos 23-ojo straipsnio, sakant, kad nuosavybė yra neliečiama, taikymo tradicijas.

Konstitucinis teismas nustatė, kad okupacinės valdžios įvykdytų nacionalizacijos aktų pagrindu neatitinkančios teisėtai nuosavybės, ji iš savininkų buvo atimta. Teismo nutarime, iki nacionalizacijos buvę savininkai buvo pavadinti tikraisiais savininkais su pažeista nuosavybės teise.

Kitą svarbų sprendimą Konstitucinis Teismas priėmė praėjusią savaitę: jis pripažino, kad Seimo prarasto įstatymo nuostatos, kuriomis buvo apribojamas savininkų teisės susigrąžinti gyvenamuosius namus prieštarauja Konstitucijai. Seimo priimtos įstatymo pataisos buvo numatyta, kad gyvenamieji namai grąžinami savininkams tik tuo atveju, kai gaunamas nuomininkų sutikimas persikelti į jiems suteiktas gyvenamąsias patalpas. Konstitucinio Teismo sprendime nurodoma, kad šiuo atveju nuosavybės teisių atstatymą lemia ne objektyvios aplinkybės, bet įstatyme numatytas subjektyvus veiksnys - nuomininkų sutikimas arba atsisakymas persikelti į jiems suteikiamas kitas gyvenamąsias patalpas, o tai neatitinka nuosavybės gyimo nuostatų.

Andrius Kubilius paminėjo, kad veikiant minėtai įstatymo nuostatai, Kaune nuomininkai „už sutikimą persikelti“ reikalauja 2,000 dolerių.

Kalbėdamas apie šiuo metu jau pradedamą įgyvendinti vyriausybės nutarimą, kuriuo nuo rugpjūčio 1 numatoma leisti išsipirkti asmeniniams naudojimui skirtus 2-3 hektarų sklypus, Andrius Kubilius nurodė, jog jau priimtą Konstitucinio Teismo sprendimą visiškai pakanka parodyti šio nutarimo prieštaravimą Konstitucijai -

vyriausybė negali disponuoti savininkų žeme ir parduoti ją naujiems savininkams.

Kubilius sakė, jog ketinama prašyti prezidento, kad jis kreiptųsi į Konstitucinį Teismą dėl šio nutarimo atitikimo Konstitucijai. Šiuo klausimu į teismą gali kreiptis ir opozicija, tačiau tuo atveju minėtas vyriausybės nutarimas liktų galioti iki teismo sprendimo. Jei šis teikiamas atliktų prezidentas, vyriausybės nutarimas prarastų savo galią iš karto, prezidentui pasirašius prašymą.

Debatai Lietuvoje televizijoje

Vilnius, birželio 23 d. (AGEP) - Valstybinėje Lietuvos televizijoje birželio 22 d. pokalbiui sušaukto LDDP pirmininkas Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius ir Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) vadas, Seimo narys profesorius Vytautas Landsbergis. Pirmasis pokalbis pradedęs Vytautas Landsbergis klausė LDDP pirmininko, kodėl jo partija nepriima Pareigūnų turto deklaravimo įstatymo, kuris būtų veiksminga priemonė kovojant su korupcija. Profesorius paklausė, gal kartais LDDP turi kitų vaistų susidoroti su korupcija.

Tačiau Adolfas Šleževičius, išsisukęs nuo tiesaus atsakymo, pakreipė kalbą apie Tėvynės Sąjungos rengiamą ekonominį referendumą. Ministras pirmininkas tvirtino, kad valstybinio turto išdalinimas buvo užprogramuotas pirmojo privatizavimo įstatyme, kurį pasiūlė Gedimino Vagnoriaus vyriausybė.

Vytautas Landsbergis bandė išaiškinti Adolfui Šleževičiui, kad valstybės turta buvo norėta išdalinti visiems žmonėms, tačiau LDDP šį turta dalina tik „saviems“. Kaip pavyzdį, profesorius pateikė Taujėnų dvaro netoli Ukmergės privatizavimą. Tikra šio dvaro kaina (jis seniai buvo restauruotas) yra tarp 1.5 ir 2 milijonų litų. Tuo tarpu buvusio kolūkio pirminko žmona Taujėnų dvarą įsigijo už 11,000 litų. Ukmergėje dviejų kambarių butas kainuoja apie 16,000 litų.

ISĖIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSA (312) 585-8284

Seimo pirmininkas išsisukinėja nuo referendumo

Vilnius, birželio 24 d. (AGEP) - Ekonominio referendumo surengimo grupės atstovai birželio 17 d. Seimo pirmininkui Česlovui Juršėnui pristatė per 400,000 piliečių parašų, reikalaujančių Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) prarasto ekonominio referendumo surengimo rašo savaitraštis „Amžius“. Tačiau Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas atsisakė priimti parašus aiškindamas, kad pagal galiojantį Referendumo įstatymą juos turi priimti ir patikrinti Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas, kuris jau beveik dveji metai neegzistuoja. Juršėnas teigė, jog priimdamas parašus jis pažeistų įstatymus, Seimas to padaryti jo neigaliojo.

TS(LK) frakcijos Seime vadas Vytautas Landsbergis, spaudos konferencijoje nurodė, kad vietoje buvusių Aukščiausiosios Tarybos struktūrų yra atitinkamos pakeičiančios ir perimančios struktūros, kurios ir turėtų atlikti šią buvusio prezidiumo funkciją. O jeigu iki šiol nėra nutarta ir tiksliai pasakyta, kas turi perimti vienas ar kitas funkcijas, tai reiškia, kad Seimo vadovai iki šiol neatliko savo konstitucinės pareigos. Tokį poelgį, kai nebuvo priimtas beveik pusės milijono piliečių valios pareiškimas, Landsbergis pavadino iššaukiančiu ir, matyt, apgalvotą LDDP noru laimėti laiko.

Šį pirmadienį, jau visiškai baigiantis parašų rinkimo ir jų atidavimo laikui, 561,423 Lietuvos piliečių parašai pagaliau buvo įteikti Seimo priimamojo vedėjui R. Valentukevičiui. Opozicijos nuomone, parašus teikti buvo mažiau traukdoma, esant M. Gorbachio valdžiai, kai buvo protestuojama prieš Konstitucijos pataisas, negu dabar, valdant Česlovui Juršėnui.

Eidintas kaltina Rusiją spaudimu Lietuvai

Vilnius, birželio 23 d. (AGEP) - Lietuvos ambasadorius JAV Alfonsas Eidintas kaltina Rusiją piktnaudžiaujant savo ekonominiu ir politiniu potencialu ir sako, kad Lietuvos vyriausybė jaučia grėsmę.

Kalbėdamas JAV Kongreso bibliotekoje, Lietuvos ambasadorius pasakė, kad nesipildė Lietuvos viltys, kad bus įgyvendinti dvišaliai prekybiniai ir ekonominiai Lietuvos ir Rusijos susitarimai, pasirašyti praėjusių metų lapkričio mėnesį. Rusija jų įgyvendinimą sieja su karinio tranzito per Lietuvą problema.

Pasak ambasadoriaus, Kaliningrado srityje dislokuota

Siūlomas valstybinis apdovanojimas Lozoraičiui

Vilnius, birželio 23 d. (AGEP) - Tėvynės Sąjungos (konservatorių) frakcija pasiūlė Seimui Stasio Lozoraičio atminimo įamžinimo projektą. Siūloma Stasiui Lozoraičiui suteikti aukščiausiojo laipsnio valstybės universiteto rektoratą, siūloma apdovanojimą (po mirties).

Suderinus su Vilniaus universiteto rektoratu, siūloma Stasio Lozoraičio vardu pavadinti Tarptautinių santykių institutą. Taip pat siūloma rekomenduoti Vilniaus miesto tarybai vieną Vilniaus gatvių pavadinti ambasadoriaus vardu.

Lietuvos kariai JT daliniuose

New Yorkas, birželio 27 d. - Lietuvos Misijos prie Jungtinių Tautų patarėja Gintė Damušytė su Danijos Misijos kariniu ataše B. Brandt ir JT Taikos palaikymo operacijų departamento atstovu maj. Blyth birželio 23 d. aptarė tolesnius ėjimus Jungtinėse Tautose dėl Lietuvos kariuomenės būrio (32 karių) dalyvavimo JT taikos palaikymo operacijose.

Danija sutiko šią vasarą pradėti Lietuvos karių apmokymus, ryšium su jų įjungimu į Danijos bataliono sudėtį UNPROFOR taikos palaikymo misijoje Kroatijoje.

Seimo pirmininkas išsisukinėja nuo referendumo

Seimo pirmininkas išsisukinėja nuo referendumo

Seimo pirmininkas išsisukinėja nuo referendumo

Seimo pirmininkas išsisukinėja nuo referendumo

Kompensacijos Rusijos kariniams pensininkams Lietuvoje

Vilnius, birželio 15 d. - Rusijos Federacijos ambasada Lietuvoje pranešė, kad, remiantis Rusijos vyriausybės nutarimu, Rusijos Federacijos kariniams pensininkams, nuolat gyvenantiems Lietuvos Respublikoje, nuo 1994 m. birželio 1 dienos kompensacija, išmokama valstybine valiuta, didinama 2.5 karto. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, iki šių metų birželio 1 d. ji sudarė 50 litų - gaunantiems pensiją už išstarnautus metus. Taip pat invalidumo pensiją ir 30 litų - netekus maistintojo. Dabar ši kompensacija kas mėnesį bus 125 ir 75 litai.

Kompensacija padidinta išaugus karinių pensininkų išlaidoms už butų nuomą, komunalines paslaugas, medicinos aptarnavimą, važiavimą miesto transportu ir t.t.

Socialinio aprūpinimo skyrius prie Rusijos Federacijos ambasados Lietuvos Respublikoje pranešė, kad šių metų liepos mėnesį kariniai pensininkai gaus jau padidintą kompensaciją. Jiems bus išmokėtas skirtumas ir už birželio mėnesį.

KALENDORIUS

Birželio 28 d.: Šv. Irenėjas; Gaudrė, Rėda, Tulantas, Jonas Mačiulis - Maironis mirė 1932 metais.

Birželio 29 d.: Šv. Petras ir Paulius, apaštalai; Benita, Matigirdas, Gedrimė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

13. KALBINIS LAIKOTARPIS

(Pirmas tarpsnis)

DOMICELĖ PETRUTYTĖ

Kalbinis laikotarpis tęsiasi nuo vienerių iki trejų metų amžiaus.

Pirmieji kūdikio „kalbos“ garsai, išsiveržiantieji iš jo burnytės, yra labiau panašūs į cypimą, inkštimą ar gargaliavimą, ir neturi jokio panašumo į žmogaus kalbos garsus.

Balso formavimasis gerėja ir tobulėja palaipsniui, kol viena diena — apie šeštą mėnesį — išgirstame kažką panašaus į prasmingus skiemenis: da-da-da arba te-te-te. Tą būdingą viso pasaulio kūdikiams, kadangi pirmiesiems priebalsiams ištarti universaliai yra vartojami liežuvis ir kietasis gomurys. Todėl ir pirmasis skiemenų junginys panašus labiau į žodį „te-te“, o ne „ma-ma“, kadangi lūpinis priebalsius kūdikis daug vėliau tesugeba ištarti. Tas aiškiai rodo prigimties logiškumą, kuri nedaro ūmių suolių pirmyn be sąryšio, kas jau įvykdyta ir laimėta.

Pasibaigus žindimo laikotarpiui, tie patys organai (liežuvis ir kietasis gomurys), kurie buvo vartojami žindimui — kūno maitinimui — dabar pačios prigimties perjungiami aukštesnėms pareigoms — sielos maitinimui — kalbai arba komunikacijai.

Tačiau labai gaila, kad šį nuostabų prigimties veikimą lydi ne pagarba ir tolerancija, bet įvairios kliūtys, kurios labai apsunkina ir žymiai sulėtina, normalų kalbos vystymąsi.

Pirmoji kliūtis, kai motina ir kiti suaugęliai į kūdikį žiūri, kaip į besielę būtybę, todėl ir tesirūpina tik bejėgio kūnelio priežiūra, o dvasinis pradai — siela — taip ir lieka alkaną.

Antroji kliūtis, kai kūdikiui nesudaromos patogios sąlygos: laisvai judėti ir nekludomai stebėti aplinką. Judesys ir kalba, tai du, neatskiriama dalykai. Tik šiandien į tai labai mažai tekreipiamas dėmesys. Laisvo judesio svarba tiesiog ignoruojama pirmaisiais kūdikystės metais, o jau ypač pirmaisiais mėnesiais, kadangi daugiausia laiko kūdikiui tenka praleisti siauroje, su aukštomis grotelėmis lovytėje. Jei ne lovytėje, tai ant rankų, tai supynėse, tai vežimėlyje arba suaugusiųjų sugalvotose kėdutėse.

Trečioji kliūtis — burnytės bruktas čiulpukas, tokiu būdu priverčiant kūdikį ir toliau žįsti, kai iš tikrųjų jis turėtų vartoti liežuvį kalbos garsams sudarinti. Šios trys, tai pačios svarbiausios priežastys, sulėtinančios normalų kalbos vystymąsi.

Kalbinis laikotarpis turi du tarpsnius:

1. Vienažodės frazės (nuo

12-20 mėn).

2. Išplėstinės frazės (nuo 20-36 mėn.).

Vienerių metų amžiaus kūdikiai jau vartoja tris ar keturis prasmingus žodžius: šeimos nario vardą, maisto pavadinimą, pasisveikinimą. Bet aplamai jie vis dar tebevogauja, kaip ir pirma. Tačiau dabar vogavimas jau yra prasmingas. Tai pirmasis sąmoningo ženklo. Todėl kūdikius prižiūrintieji žmonės turėtų suprasti, kaip sako M. Montessori, ir kalbėtis „su jais rimtai ir inteligentiškai“. Tai rimtas iššūkis lietuvišioms motinoms, turintis gilios prasmės lietuvišybės išsilaikymui, gyvenant užsienyje, svetimų kalbų supamiems.

Pirmasis tarpsnis — kai kūdikio tariamas vienas žodis reiskia pilnutinę frazę. Dabar vienas ir tas pat žodis dažniausiai yra vartojamas įvairioms aplinkybėms nusakyti arba skirtingi žodžiai tam pačiam daiktui ar veiksmui apibūdinti. Vienažodės frazės paprastai lydi gestai, tonas, veidelio išraiška. Jų reikšmę tesurpanta motina arba žmogus, kuris prižiūri kūdikį. Jei kūdikis turi supratingą pokalbininką, labai greit daugėja žodžių skaičius su priebalsiais. Kai kurie jų, pvz., r, š, ž, g, k, yra sunkiai ištariami. Dėl to nereikia jaudintis. Tik nereikia mokyti taisyklingai tarti ar pradėti pamėgdžioti. Svarbu kalbant tuos priebalsius natūraliai paryškinti.

NAUJO VAISTO TYRIMAI VILNIAUS UNIVERSITETE

Algio Vasio, LCC Ltd. vice-prezidento iniciatyva, Vilniaus universiteto Raudonojo Kryžiaus ligoninėje 1993-94 metais vyko naujo antireumatinio vaisto „Tepoxalin“, klinikiniai tyrimai. Darbas buvo vykdomas R.W. Johnson (Johnson & Johnson) Farmacijos Instituto Šveicarijoje užsakymu.

Atsakinga darbo vykdytoja yra Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto bendrosios terapijos ir Reumatologijos klinikos vyr. asistentė, medicinos daktarė Irena Butrimienė. Tyrimuose taip pat dalyvavo klinikos vadovas, medicinos daktaras, Algirdas Venalis.

Klinikiniai tyrimėjimai sėkmingai baigti. Dabar vyksta mokslinė gautų rezultatų analizė.

Tai yra pavyzdys, kaip išradin-gumo dėka, kompetetingi Lietuvos medicinos mokslininkai pristatomi užsienio firmai, ieškančiai tokios paslaugos. A. Vasys atliko šį darbą nemokamai.

Jeff States su dr. Liudu Jagminu Bostone. Jeff padeda Lithuanian Mercy Lift organizacijai pasiųsti siuntinius į Lietuvą.

Geraširdžio mecenato užprenumeruotą „Lietuvos Vaikų vilties“ Lietuvos skyriaus valdybai dienraštį „Drauga“ dažnai susirinkę skaito buvusių JAV vaikų tėvai: vilniečiai Gintars ir Gražina Tumosa, o iš Kauno — Danutė Baronienė.

Apie mediciniskus prietarus

R. SIDRYS, MD

(Pabaiga)

Galbūt tokiuose mediciniskose prietaisuose galima įžiūrėti tiek vertės, kiek jie sukelia juoko. Kaip kitaip suprasti viename rimtame Lietuvos dienraštyje išspausdintą straipsnį „Gydomieji pratimai pirštais“. Štai ką ten „gydytojas“ pataria: „Suglauskite didžiojo, bevardžio ir nykščio pirštų galiukus. Kiti du pirštai lieka ištiesti. Tai padeda pašalinti iš organizmo nuodingas medžiagas ir šlakus“. O jeigu kitam pratime, užuot didžiojo piršto, smilium prisiglaudžia prie suspaustų nykščio ir bevardžio, tada jau nebesalinate organizmo šlakų, bet stiprinatė imuninę sistemą. Visa bėda, kad tai išspausdinta ne juokų skyriuje, bet pavadintame „Gydytojas pataria“.

Juokai juokais, bet prietariai gali padaryti daug žalos. Dar Lietuvoje seniau buvo įsigalėjusi nuomonė, įsiskverbusi ir i

pirmosios pagalbos vadovus, kad nušalimo atveju rankas ir kojas reikia trinti sniegu. Savaime aišku, tuo galūnės tik daugiau atšaldomos. O Amerikoje neišsikačiuojamos žalos padarė septintajame dešimtmetyje kažkieno idiegtas ir atkakliai spaudoje palaikomas tvirtinimas, kad esą kokainas nėra narkotikas, o tik „pramoginis vaistas“, prie kurio nepripantama ir sveikatai jis nėra kenksmingas. To „pramoginio vaisto“ pasekmės dabar matome. O tabako pardavėjai ir dabar iš visų jėgų stengiasi palaikyti mitą, kad cigaretės suteikia tik malonumą ir nėra kenksmingos sveikatai. Kad dėl tabako kasmet Amerikoje per anksti miršta 400,000 žmonių, jiems nesvarbu.

Prieš mane guli laiškas iš Lietuvos, dalis susirašinėjimo apie Martynuko ligą, dėl kurios motina klausė patarimo. Trejų metų Martynukas sunkiai ser-

ga, turi šlaunies raumenų sarkomą. Jis buvo pradėtas gydyti chemoterapija, bet, nepabaigus kurso, tėvai vaiką atsiėmė iš ligoninės. Laiške rašoma: „Vaikui jau gerokai apgadinti kepenys, nupliko. Kiek suprantu, medikai nesitiki jo išgydyti. Nuo vasario mėn., kai išėjome iš ligoninės, gydymas pas ekstrasesnį. Jo žodžiais tariant, Martynas išgis, bet tai truks labai ilgai. Daug kas mane koneveikia už tokį pasirinkimą, bet aš noriu gero savo vaikui. Manau, kad su Dievo pagalba jam pavyks pasveikti. Mes jau turėjome 29 seansus“.

Prietariai pasiliks, tokia jau žmogaus prigimtis. Gal jie kai kuria prasme ir reikalingi. Kai žmogaus sveikata sunegaluoja, ją gydo ne vien kūnas, bet ir psichika. Jei ligonis tikisi, kad vaistai padės, jie jam ir padeda. Netikri vaistai — placebo — yra teisėta gydomoji priemonė. Žmogaus valia valdo kūną, geriausias įrodymas yra hipnozė (tik autohipnozė, tiek įteigta). Hipnozės būdu galima užblo-

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

kuoti skausmo pojūtį, galima išgauti ir raumenų neįprastą veikimą. Gerai, kol ligonio viltis bei pasamonė yra panaudojama sveikatai stiprinti, tačiau blogai, kai ji nusikreipia į klystkelius ir vėžys būna gydomas ekstrasesnu, užkalbėjimais arba kavos klizmomis...

- Padangė be žvaigždžių, upė be vandens ir lietuvis be dienraščio „Draugo“ tik liūdesį sukelia.

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie

Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizital apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 596-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm, antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

VISOS VIETOS Į DAINŲ ŠVENTĘ IŠPARDUOTOS! DĖKOJAME GAUSIEMS KLIENTAMS IR PRIMENAME, KAD TIE, KURIE UŽSISAKĖ Į DAINŲ ŠVENTĖS RENGINIUS BILETUS JUOS ATSIIMTŲ MŪSŲ RAŠTINĖJE VILNIUJE IKI PIETŲ LIEPOS 6 D. RAŠTINĖ DIRBS 4 LIEPOS IKI 2 VAL. P.P., 5 LIEPOS BUS UŽDARYTA.

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Yra ribotas skaičius vietų šioje ekskursinėje kėlionėje po Lietuvą. Šis tūras taip pat pratęsiamas dar penkioms dienoms į Latviją ir Estiją.

PRIMENAME, kad organizuojame kėliones pagal kliento pagel-davimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS Į VOKIETIJĄ... LAN-KYSIME PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUO-DŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestiniais pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖMS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasiruoti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

American Society
of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktualiai. **Susitarimų**
(kalbėti angliškai) Tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.-7 v.v. antr. 12-30-3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirm. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.v. - 12,
ketv. 12 - 4 v. p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

Birželio mėnesio atsimintini įvykiai

Birželio mėnesį įvykusieji įvykiai ne tik lietuvių tautą, bet ir visą pasaulį sukrėtė. Mes, kaip lietuviai, pirmiausia negalime užmiršti, kad 1940 m. birželio 15 d. prasidėjo Lietuvos okupacija, o birželio 1941 m. 14-15-16 d. vyko masiniai nekaltų žmonių trėmimai (ne„re-presavimai“, kaip tą norima pristatyti). Praeityje JAV LB-nė naudojo „Baisiojo birželio“ pavadinimą. Turbūt tautos atmintyje „baisusis“ ir išliks. Tokie įvykiai, kurie sukrečia visą tautą, greitai iš žmonių atminties neišnyksta. Ir neturi niekuomet išnykti!

1941 m. birželio 22 d. Vokietija staigiu smūgiu užpuolė Sovietų sąjungą. Lietuviams tai buvo džiaugsminga diena, nes žmonės geriau rizikavo karu, negu sovietine vergija. Vokiečių armijos beveik be pasipriešinimo praskvilpė per Lietuvą. Kaunas ir Vilnius buvo partizanų išlaisvinti dar prieš vokiečių atėjimą. Kadangi apie galimą karą jau keletą mėnesių buvo kalbama, tad ir pogrindis tam rengėsi. Bolševikams pavyko Vilniaus rezistencinį štabą išaiškinti ir jį likviduoti, tad Kaunui teko vadovaujanti rolė. Prisilaikant didžiausio slaptumo, buvo posėdžiaujama, sudarinėjami planai ir paskirstomos pareigos. Daug dėmesio buvo skiriama radiofono ir radijos stoties užėmimui, nes per ją žinios turėjo būti duotos visam kraštui.

Karui prasidėjus, dar sekmadienio vakare buvo pradėta rengtis pagrindinių taškų užėmimui. Pirmadienio ryte staigiu puolimu ir be aukų buvo užimta: radiofonas, radijo stotis, centrinis paštas, telefonų centrinė ir kitos pagrindinės pozicijos. Užėmus radiofoną, pirmadienio ryte buvo pranešta Lietuvai ir Vakarų kalbomis pasauliui, kad atstatoma Lietuvos nepriklausomybė. Viename laiške man taip rašoma: „Kai prasidėjo vokiečių – rusų karas ir per Kauno radiją išgirdome himną ir nepriklausomybės atstatymo paskelbimą, mano tėvas dideliu balsu visai šeimai sušuko: klaupkime ir dėkoti Dievui už išgelbėjimą!“ Tokių šeimų, kurios klaupėsi ir meldėsi, buvo nesuskaitoma daugybė! Tomo Venclovo ir kitų į jį panašių, kurie juodina sukilimo atminimą nė dulkio neliks, o sukilimas liks tautos atmintyje, kaip vienas iš herojiškų žygių.

Šiais metais birželio 6 d. Amerika ir beveik visas Vakarų pasaulis iškilmingai minėjo vadinamą „D Day“ sukaktį. 1944 m. po kelių metų trukusio pasirengimo, pagaliau VI.6. d.

milžiniška armada, kokios pasaulis dar nebuvo matęs, nuo Anglijos krantų pajudėjo Europos link. Puolime dalyvavo apie 5,000 laivų ir 12,000 lėktuvų. Nors jūra buvo audringa, tačiau puolimas pavyko ir Normandijos pakrantėse buvo penkiose vietose išsikelta. Visi kalbėjusieji ir rašiusieji tą invaziją vadina „laisvės pergale“, kuri milijonams atnešė laisvę. Tačiau mes geriau žinome. Žinome ir tai, kad jį milijonams ir pagreitintą vergiją atnešė, bet apie tai vakariečiai nenori kalbėti. Yra sakoma, kad: „Pasiseikimas turi dešimtį tėvų, o nesėkmė yra našlaitė“. Nes gal dėl to daug draugų ir neturėjome, kadangi visą laiką vergiją teminėjome.

Mes, kurie Vakaruose gyvename, gerai atsimename, kad, vos mėnesiui nuo invazijos pradžios, turėjome pradėti lagaminus pakuoti. Nebuvo lengva apsispręsti, ką tokiu atveju reikėjo daryti. Daugeliui apsispręsti padėjo, kuomet „baisių birželį“ prisiminė. Jeigu tų vežimų nebūtų buvę, tai, manau, daugelis iš čia esančių, nebūtų pasiryžę bėgti. Tenka Lietuvos spaudoje matyti ir iš atvažiuojančių priekaištus girdėti: „Jūs, kurie i Ameriką išbėgote, viską palikę ir išsižadėję...“ Taip rašantieji ar kalbantieji, tik savo pavydą ir faktų nežinojimą teparodo. Tuomet jokių galimybių i Ameriką išbėgti nebuvo! Mes bėgome ne i Ameriką, bet i degančią Vokietiją!

Didelė dalis bėgančiųjų, tik laikinai teisbėję, nes per daug Vakarų gera valia buvo tikima. Vakariečių propaganda gerai veikė ir žmonės naiviai ją tikėjo. Be to, tai, ką vakariečiai žadėjo, atitiko žmonių norus, tad labai lengvai buvo galima tikėti. Nors vokiečių propaganda skelbė, kad Atlanto Charta yra jau seniai užmiršta, tačiau jais nenorėjome tikėti. Kaip vėliau paaiškėjo, kad ne tik Baltijos kraštai, bet ir visa Rytų Europa buvo i Stalino sterble numesta. Tad „D Day“, kuri Rytų Europai laisvės nežadėjo, neturėtų būti įtraukta birželio mėnesio minimų dienų sąrašą.

Juozas Žygas

LIETUVIŲ SODYBOS ANGLIJOJE GIMTADIENIS

Gegužės 27 d., sekmadienį, Anglijos lietuvių minėjo Lietuvių sodybos keturiasdešimtmetį. Sodyba su 23 hektarais žemės buvo nupirktą 1954 metais. Į šventę suvažiavo apie 400 lietuvių.

KAI VIEŠKELIAI DULKĖJO

JUOZAS ŽYGAS

9

Nueinu į Vaižganto gatvės galą, kur nuo kalno, labai aiškiai matomi traukiniai, kurie atvažiuoja ar išvažiuoja. Pagal traukinių judėjimą galima šį tą spžęsti. Tačiau jokio judėjimo neteko pastebėti. Grįždamas atgal, einu per Vytauto parką, nes noriu pro šalį buvusį Vokietijos pasiuntinybės namą praeiti. Parkas visai ištuštėjęs. Praeina tik vienas kitas, kurie i miestą arba iš miesto eina. Bet vaikštinėjančių ar šiaip sėdinejančių nėra. Negirdėti vaikų juoko, parkas tylus, lyg išmiręs. Net voverytė, viduryje tako tupėdama, dairosi i šalis, lyg nesuprasdama, kur dingo vaikai.

Dar vartų nepriejęs, atsargiai apsidairau, kad prie tų namų nebūtų įtartinio judėjimo. Nežinau, kas dabar juose paskutiniu metu gyveno, bet sargyba prie vartų būdavo. Tad einu lyg niekuo dėtas, kad įtarimo nesukelčiau, bet matau: vokiškos tvarkos nebėra. Prie pastato sukrautos medinės dėžės. Nežinia, ar jau pakrautos, ar dar ne, tačiau aišku, kad jau rengiasi išvykti. Kol aukštesni pareigūnai dar Kaune, manau, tiesioginio pavojaus dar nėra!

Vertybų pervertinimas

Liepos 7 d., penktadienis. Einu i miestą pasižvalgyti.

Maironio lit. mokyklos praėjusiųjų mokslo metų 10-tas skyrius su mokytoja ses. Margarita Bureikaite.

Nuotr. D. Čyvienės

RUSIJOS MIESTUOSE SIAUČIA NUSIKALTĖLIŲ GAUJOS

IGNAS MEDZIUKAS

Nusikaltimų skaičius Rusijoje auga. Ypač nukentčia turtingi užsieniečiai, atvykę čia verslo reikalais. Vidaus reikalų ministerijos duomenimis, praėjusiais metais nukentėjo 8,304 užsieniečiai. Tai sudaro 70% daugiau kaip 1992 m. Daugiausia užsieniečių nukentčia Maskvoje ir St. Peterburge. Policija tvirtina, kad kai kurios nusikaltėlių grupės specializuojasi apvogti užsieniečius, kurie čia lengvai atpažįstami, lankant restoranus, važiuojant užsienio firmų gamintais automobiliais, dargi iš akinų, kuriuos jie dėvi. Pagal Rusijos gyvenimo lygį, užsieniečiai atrodo pasakiškai turtingi, nes krašte vidutinis atlyginimas siekia apie 80 dol. mėnesiui.

Praeityje buvo manoma, kad Rusijos mafija apriboja savo nusikaltimus veiksmus tik prieš vietinius gyventojus. Bet nustatyta, kad, bent paskutiniu metu, yra kitaip. St. Peterburge JAV konsulate dirba 15 amerikiečių, kurių daugiau kaip pusė nuo nusikaltėlių nukentėjo per paskutinius 6 mėnesius. Užsienio prekybos įmonės vėrčiamos mokėti organizuotiems nusikaltėliams apsaugos mokesčius, ir ne viena, norėdama išvengti didesnės blogybės sutinka mokėti.

Parašutinininkai prieš nusikaltėlius

Užsieniečių užpuolimas St. Peterburge yra dažnas reiškinys, todėl JAV, D. Britanijos, Vokietijos, Suomijos, Švedijos

konsulai kreipėsi i miesto merą Aleksandrą Sobček dėl didesnės apsaugos. Savo ruožtu meras paprašė prezidentą B. Jelciną, kad būtų leidžiama prieš nusikaltėlius panaudoti parašutinininkus, esančius arčiau miesto. Kareiviai galėtų sustiprinti sargybas naktimis, kai nusikaltėlių aukomis dažniausiai tampa užsieniečiai. Užsieniečių yra pavojinga eiti i naktinį klubą ir tikėtis rasti sažiningą taksi vairuotoją, kuris parvežtų namo. Amerikiečiai, pastebėti klube, iš jo išeinant pasekami, apipilėsi, sumušami ir net nužudomi.

Užsieniečiai išpėjami būti atsargūs naktinėse kelionėse traukiniu miegamuose vagonuose tarp Maskvos ir St. Peterburgo, nes nusikaltėliai panaudoja dujas ir, stipriai keleivį užmigdę, jį apipilėšia. „Los Angeles Times“ dienraštyje (1994.04.26) aprašytas įvykis, kai praėjusių metų spalio mėn. Laura Binklin, 34 m., Kanados pilietė, kuri darbavosi vaikų šalpoje Maskvoje, susipažino su viena moterimi, kuri po keleto dienų atėjo i jos butą ir paprašė įleisti. Kai kanadietė, nieko blogo negalvodama atrinko duris, čia pat kartu su ja atėjo vyras įsiveržė i jos butą ir Laurą nužudė, paimdami rekorderi, foto aparatą ir 100 dol. Policija nusikaltėlę išaiškino. Ji suimta laukia teismo.

St. Peterburge Naujųjų metų naktį išsprogdinta batų krautu-vė, kurios dalininkai buvo ita-

lai. Batai buvo išmėtyti gatvėje. Įvykis parodytas televizijoje, kai praeiviai rinko batus, ieškodami jiems tinkančios poros.

Siek tiek vėliau įvyko mūšis tarp dviejų nusikaltėlių grupių Žuvo 10 žmonių. Laimėjusiųjų grupė žuvusių priešininkų lavonus nuvežė i mišką, apipylė benzinu ir uždegė.

Vasario mėn. vieną ankstų rytą policija gatvėje sustabdė mažą „Žiguli“ automobilį, kuris tempė didelį limuziną „Mercedes“. Jame rasti 7 lavonai, suvynioti i brezentą. Policija areštavo keletą verslininkų, jie aiškinosi, kad lavonai yra nusikaltėlių, reikalavusių jiems sumokėti 65,000 dolerių.

Nesąžiningi policininkai

Daugelis nusikaltimų policijai nepranešama, nes nukentėjusieji galvoja, kad policija yra nepajėgi juos išaiškinti, be to, ir nepajėgi čia išaiškinti korupciją. Rusijos greitkeluose patruliuojantieji policininkai ne kartą yra sulaukę užsieniečius, reikalaudami didelių baudų už nepadarytus taisyklių pažeidimus. Kaip praneša JAV konsulas, atsisakiusiems mokėti baudą, policija grasina, kad bus padarytas kraujo sudėties tyrimas su abejotinos švaros adatomis.

Praėjusiais metais vasarą 5 policininkai užpuolė JAV St. Peterburge konsulato tarnautoją, muše kumštėmis ir lazdomis. Mušdami surištomis rankomis amerikietį, šaukė, kad JAV žudė sovietų kareivius Afganistane.

kažkur dingdavo. Buvo įtartina tylą. Niekas apie tai nekalbėjo. Vieną naktį sargyba jį pagavo, per tvorą grįžtant i rajoną. Keletą sykių buvo šauktas i štabą ir, atrodo, tuo viskas pasibaigė. Greičiausia aukštesnėje vadovybėje tas reikalas buvo užglostytas.

Užėjus bolševikams, jis ilgai kariuomenėje nebuvo, dar iš Liaudies kariuomenės kažkur išvyko. Buvo kalbama, kad perkeltas i NKVD ar Specialaus skyriaus tarnybą. Nors tuomet dar mažai težinojome, kas yra ta NKVD. Bet kažkaip nujautėme, kad geriau apie tai nekalbėti. Be to, visokie perkėlimai ar paskyrimai yra pravedami per įsakymus, kurie per vakarinius patikrinimus yra perskaitomi. Šiuo atveju buvo visiškai tylą. Kadangi niekas apie jį nekalbėjo, tai ir buvo beveik užmirštas. Užėjus vokiečiams, taip pat jo niekas nematė ir buvo laikomas dingusiu ar i Maskvą pabėgusiu.

Tai va, dabar tas Petrasukas – lyg iš žemės išdygęs, stovi prieš mane Vilniaus gatvėje, ranka rodydamas i žmones su vežimukais sako: „Matai, žmonės kažkur bėga, gal ir pats rengiesi kartu su jais bėgti?“ Aš, žinodamas jo praeitį, savisaugos dėlei pasakiau: „Kam man bėgti, vokiečiams nedirbau – jų potvarkių nevykdžiau“. „Na, tai gerai, mes dar pasimatysime“, – tai pasakęs nuėjo. Tas susitikimas man buvo labai nemalonus – lyg būtų žmogus iš anapus kapo. Ausyse vis skambėjo: „Mes dar pasimatysime“. O aš mažiausiai noro teturėjau su juo susitikti. Jau kuris laikas, kaip man atrodė, nematyti tipai gatvėmis slampinėja. Galbūt tie, kurie buvo pogrindyje, pradeda išlįsti, arba yra tokių, kurie iš Maskvos pradeda sugrįžti ir celes organizuoti. Turbūt nebe reikalo naktimis rusų bombonešiai burz-

Kiekvienas esame ambasadorius

Šiuo metu Amerikos (ir, be abejo, kitų kraštų) lietuviai išgyvena savotišką nerimą. Tarytum paukščiai, rudenį išskridę i tolimesnius kraštus, gimtosios traukos skatinami, jaučia, kad tėvynėje jau pavasaris ir pulkuojasi kelionei namo.

Pirmą kartą, Lietuvai atgavus laisvę, tokia daugybė užsienio lietuvių sugrįš i tėvynę. Net ir tie, kurių tik tėvai ar seneliai prieš 50 metų turėjo palikti savo žemę, jaučia tą nuostabią, viliojančią tolimo, nepažįstamo, bet labai artimo savo kilmės krašto šauksmą. Sakoma, kad kraujas tirštesnis už vandenį ir jo balsui neužsikimši ausų...

Žinoma, mūsų jaunieji šios vasaros kelionę i Lietuvą vadina kitais vardais: bus proga dalyvauti Dainų ir tautinių šokių šventėje, arba Pasaulio lietuvių jaunimo sąskrydyje, arba XII ateitininkų kongrese. Gal pavyks patirti įdomių nuotykių, užmegztų pažinčių, pradėti draugystes, pamatyti tai, ko niekad nebematė... Tačiau tai tik parankus pasiteisinimas, kad neišduotų tikrosios kelionės i Lietuvą priežasties. Juk nuotykių rasti galima ir arčiau, bet negalima rasti tai, kas traukia nugalėti tūkstančius mylių, išleisti daug, sunkiai sukauptų pinigų, kad pagaliau lėktuvas nusileistų Vilniaus aerodrome ir koja atstotų ant tėvynės žemės – galbūt pirmą kartą gyvenime.

Šią vasarą, ypač mūsų jaunoji karta, gimusi svetimuose kraštuose, akivaizdžiai parodys ir sau, ir tautiečiams Lietuvoje, kad tikrai „Gimtinių daug – Tėvynė viena!“ (Pakartojant PLJS šūki, sukurta kongresui Lietuvoje).

Tie, kuriems neįmanoma imti i ranką piligrimo lazda ir pradėti meilės bei ilgesio kelionę i savo praeitį, aplankyti savo gimines ištakų šaltinius, jaučia asmenišką nuoskaudą, lyg paukštis pakirptais spar-

nais, pasmerktas pasilikti prie žemės, kai kiti sparnuočiai rikiuojasi džiugiam skrydžiui dangaus mėlynėje.

Aną kartą užsiminėme, kad lietuviams tėvynėje šios smaugaus šurmulio ir svečių iš viso pasaulio dienos bus tarytum egzaminas ir tolimesnės užsienio lietuvių pažiuos ir juos daug priklausys nuo to, kokius išspūdžius tie atvykėliai išsiveš namo. Tačiau lazda turi du galus. Jeigu lietuviai, šią vasarą sugužėję iš kitų kraštų, stebės tautiečius tėvynėje, tai mūsų tėvynainiai nemažiau domės užsienio lietuviu. Praeityje yra pasitaikę ne visai pagirtinų dalykų ir iš atvykusių, todėl reikėtų taip pat elgtis atsakingai.

Kiekvienas svečias yra tiek užsienio lietuvių, tiek ir krašto, iš kurio atvyko, ambasadorius. Sakoma, kad dėl vieno supuvusio obuolio sugenda visa vaisių pintinė. Neatsakingas, arogantiškas, pagyrušiškas ar netvaringas vieno turistinės grupės asmens elgesys meta šešėlį visai grupei. Žinome, kad mūsų tautiečiai Lietuvoje ir taip pakritikuoja, arba bent su nepasitikėjimu žiūri, i užsienio lietuvių, ypač „amerikonus“. Tai dirbtiniu būdu keliom lietuvių kartom okupuota įdiegta pažinra, kad apsaugotų pavergtų tautų žmones nuo „užsikrėtimo“ vakarietiškomis „bakterijomis“.

Praeis dar nemažai laiko, kol išsivystys abipusis pasitikėjimas ir pažinimas, todėl kiekvienas susitikimas tarp tanykščių tautiečių ir atvykusių iš kitur turi palikti teigiamą išspūdį ir prisidėti prie pozityvaus įvaizdžio kūrimo. Kadangi šią vasarą tiek daug mūsų keliauja i Lietuvą, tas tarpusavio susitikimas gali duoti labai puikių vaisių, jeigu bus parodyta gera valia, atvira širdis, o visas neigiamas „bagažas“ paliktas namie.

nusikaltimais neišgąsdinsi, kaip pripažįsta ir patys amerikiečiai, atvykę verslo reikalais. Kai vienas amerikietis, gyvenantis Los Angeles priemiestyje, pasakojo kad jis vyksta verslo reikalais i Rusiją, jo draugas labai nustebė: „I Rusiją, kur taip pavojinga ir nesaugu!“ I tai šis atsakė, jog gyvenas Los Angeles ir „todėl manęs niekas neišgąsdins“.

Nors tai skamba kaip anekdotas, bet iš tikrųjų taip yra.

gia, nors jie jokių bombų nemėto.

Nežinau, kažkodėl užėjo noras nueiti iki Nemuno, pasigrožėti senjo miesto ir saulėlydžio vaizdais. Norėjosi prisiminti tuos laikus, kai žmonės mėgdavo pasidėti Nemuno pakrantėje, vadinamoje „Cimbrukoje“. Gyvenimas buvo ramus, žmonės mėgdavo Nemuno pakrante pavaikščioti ir pasigrožėti saulėlydžiais. Besileisdama saulė uždegdavo Marvelės šlaitus ir lyg aukso nutviekisdavo medžių viršūnes. Paskui pažaisdavo senamiesčio bažnyčių bokštuose ir liepsnelėmis pašokdavo jų languose. Senų namų stogai, kurie šiaip jau niūriai atrodė, vakaro žaroje sužirėdavo auksinėmis varšomis. Gal praeties dienų prisiminimui jų čerpėse visokios varšos žaidė. Tai būdavo tik trumpas akimirkos, kuriomis reikėjo pasidžiaugti!

Greitai saulės raudonas rutulys pranykdavo už Santakos ir Lampėdžių šilo. Paskutiniai spinduliai lyg virpulus prabėgdavo per Nemuno bangas, kurias sukel-davo praplaukęs laivas. Nemunu žemyn plaukdavo olandų ir vokiečių baidokai, kurie būdavo kartu ir gyvenamieji namai. Rūkdamo kaminukai, sklisdavo čirkinamų lašinių kvapas. Virš denio ištemptos virvės, ant kurių džiūdavo baltiniai, bėgiojo šunės. Gal atsisveikindami su Kaunu, šunės lodavo. Jiems atsiliepdavo Aleksoto ir Marvelės šunės. Pastarųjų buvo daugiau, tad jie savo lojimu tuos baidokininkus – svetimšalius – nustelbdavo. Dabar to viso nebėra! Taitik tolimi prisiminimai. Prieplaukos krantinė ištuštėjusi, nebėra sėdinejančių, tik Vytauto tilto kaukšį batai su vežimukais Aleksoto link betraukiančių.

(Bus daugiau)

VORATINKLIO LABIRINTUOSE

JŪRATĖ BUDRIENĖ

Ledinė žiema. Rūsti ir naikinanti, užšaldanti gėrį ir viltį, užgniaužė tvirtame neatlaidžiam kumštyje pavasario saulės auksinius pirštus.

Nuvyto besiskleidžiančių gėlių margaspalviai žiedai, nuleido šakas sprogtanys medžiai, nulenkę galvutes laukuose dygstantys daigai. Pakilo žiaurus vėjas, išdraikė tautos sielą, užpūtė dvasią.

Vėjo užesyje aimanavo kančia. Šalto lietaus lašai varvėjo išblykusių skruostais. Vagondant dardantys ratai triuškiną širdis.

Baisusis birželis... Tremtis... Vergija... Gili, gili naktis. Trumpane amžinųjų amžių laikotarpyje pasikeitė tautos veido bruožai. Amžina atilsį... Apsaugok Aukščiausias... Vaitoja praeitis.

Užmerkė akis, tylos minutėlė prisiminkime valandas, virtusias dešimtmečiais. Semkimės neapčiuopiamos stiprybės iš linkstančių pakelių kryžių. Nubrukime ašarą, aplaisčiusią aukų kapus. Tirpdykime ledinę žiemą. Ryžtingai žvelkime sunkiai išsikovotam rytojui. Amžina atilsį...

Balandžio 7-oji diena. Pakilo austrų lėktuvai ir prasidėjo mano trečioji dvilikos mėnesių laikotarpį kelionė Lietuvoje. Lėktuvai pilnutėliai. O aš pirmą kartą skrendu Lietuvon vienu viena, apsupta nepažįstamų veidų.

Kelionė iki Kopenhagos šį kartą pasivirsė žymiai ilgesnei negu buvusios. Nebuvo su kuo pasišnekučiuoti, draikėsi minytis, jaučiausi nejaukiai. Nusileidus Kopenhagoje, įsitaisiusi laukiamajame su smalinės europietiškos kavos puoduku, varčiau perpildytą užrašų knygą. Greta atsisėdo aukštas, gražus, dailiai žilstelėjęs vyras ir prabilo lietuviškai: „Ar jūs nebūsitate Jūsų?“

Atsidusau. Šalia juk sėdi jau daugiau kaip dvidešimt metų nematytas draugas, su kuriuo teko studentavimo laikais dirbti įvairiose jaunimo organizacijose. Maloniai prabėgo tolesnio skridimo į Vilnių valandos prisiminimuose tų dienų, kai svarbiausias rūpestis buvo — ar kas iškviestų šokti studentų suvažiavimo vakaruškoje.

Nusileidus Vilniuje, prie багаžo atsiėmimo punkto susidūriau su pakitusiomis maitinės taisyklėmis. Nebeįleidi, nors ir turi įtakingas pažintis maitinėje. Teko aiškintis, kodėl atsivežiau tiek багаžo — du didžiulius, vos pakeliamus lagaminus, dvi dideles, įrangos, vaistų ir kimštinukų perpildytas dėžes. Buvo pareikalauta pristatyti įvairius dokumentus, įrodančius, kad tikrai atvežiau labdarą.

Muitininkai mandagūs, padeda, bet griežtai laikosi taisyklių. Ir tai yra džiuginanti pažanga. Krašto įstatymų, ar jie mums patinka ar ne, reikia laikytis.

Vilniaus aerouosto laukiamajame — pats darbotyba. Remontuojamas senoviškas, architektūriškai dailus pastatas. Tarp įvairių užtvarų, skeveldrų, su gėlių puokštemis laukia Lietuvos „Vaikų vilties“ globoje Amerikoje gydęsi vaikai, jų motinos, tėvai. Patekusi jų tarpai, jaučiausi lyg grįžusi į savus namus, į savą šeimą.

Šios kelionės pagrindinis tikslas buvo Lietuvos „Vaikų vilties“ reikalai, Lietuvos skyriaus steigimas, „Vaikų vilties“ įregistravimas, pasirušimas ortopedinės operacinės įsteigimui, jos atidarymas, JAV specialistų kelionių koordinavimas, darbas ligoninėje, paguodos suteikimas tėvams, globė-

jams, kurių vaikai serga įvairiom ortopedinėm ligom. Todėl nutariau pasidalinti kai kuriom pabiorom mintim, išmoktom pamokom, pagrįstom kasdieninio ir, palyginus, glaudaus bendravimo — tiek šioj, tiek anoj Atlanto pusėj — su, mano nuomone, pačiu įdomiausiu, dailiausiu ir brangiausiu Lietuvos turtu — Lietuvos žmogum.

Vis dažniau ir dažniau mūsų spaudoje, asmeniškose pokalbiuose susiduriame su įvairiais pasakojimais, išpūdžiais iš Lietuvos aplankiusių. Didžioji dauguma mūsų važiuoja į Lietuvą aplankyti giminių, pavaikščioti seniai vaikščiotais takais, paskęsti anų „gerųjų laikų“ prisiminimuose, susipažinti su tėvų ir šeštadieninės mokyklos suole apibūdintom istorinėm vietovėm.

Tokių kelionių išpūdžiais, kurie yra, kaip ir tegali būti, tik asmeniškai, dalinamės vienas su kitu. Be abejo, ne vienas iš mūsų jaučiamės, kad, grįžus iš tokių kelionių, pažinome Lietuvą ir galime — turime teisę ją ir jos gyventojus kritikuoti. Dažniausiai Lietuvos gyvenimo kritika matuojama savo gyvenimo patirties masteliu. Tai yra normalu.

Draugesni, ambicingesni griebiamės įvairių priemonių gelbėti Lietuvą. Kai kurie tiesiog neriamės iš kailio, bandydami Lietuvai padėti: organizuojam labdaros siuntas, renkame aukas ir lėšas, suprojektuojam įvairiopas pagalbos būdus. Tada stebimės, kad ta pagalba, arba visiškai, arba dalinai, nepatenka ten,

kur buvo taikoma, kad ji yra neįvertinama. Kad po didelio įdėto darbo, didžiulių lėšų, audringų pamokslaujančių kalbų, pasikeitimai yra tokie nežymūs, kad lieka nepastebimi. Kodėl? Galbūt todėl, kad suteikdami tokią pagalbą, kuri yra, mūsų nuomone, reikalinga, svarbi, tikimės, kad įdėto darbo rezultatai bus tuoj pat aiškūs, nes esame įpratę viską daryti greitai. Galbūt todėl, kad tiek metų iš tolo laisvinę Lietuvą, jai tapus laisvai, mes nematome savam visuomeniniam gyvenimui aiškaus tikslo.

Teigiū, kad mūsų visuomenė yra lygiai taip pat pasimetusi čia, Amerikoje, kaip ir Lietuvos visuomenė naujai atrastoje laisvėje.

Ką šiuo atveju daryti? Jaučiu, kad laikas mūsų visuomenės vadovams ir vadeivoms ramiai, šaltai, be įprastinių asmeniškumų, pasvarstyti ir pažvelgti kas darosi mūsų tarpe. Jeigu mes nesugebėsime išlaikyti savos spaudos, savų organizacijų, kultūrinių, mokslinių, politinių reiškinų. Jeigu mes nesugebėsime savo vaikams įskiepyti lietuviškąją dvasią, ugdyti tautiniai susipratusias asmenybes, jeigu nesuprasime, kad išievojus veidas, jos gretos ir jėgos kinta, ir nemokėsime jų pajungti darbei, jeigu nesugebėsime puseleli lietuviško žodžio, kultūros ir pareigos, meilės artimui jausmo, — mes jokiū būdu nesugebėsime ir neturėsime su kuo ir iš ko padėti atgimstančiam kraštui.

Tai gi, pirmiausia svarbu susitvarkyti savą kiemą, o tik tada turėsime teisę „tvarkyti“ kitą. Mūsų pareiga — padėti Lietuvai. Tačiau ta pagalba turi būti palaipsni, konkreti, taikli ir pastovi su aiškiais, ateityje naudingais rezultatais. Draikome šiuo metu šioje pagalbos teikimo srityje, kuriame būre-

lius, sambūrius ir komitetus bei komisijas. Lipame viens kitam ant kojų, dubliuojame skaldome turimas jėgas, lėšas, vis mažėjant galimybėms. Duodam, duodam ir duodam. Truputėlį čia, truputėlį ten, be jokio konkretaus, darnaus, jungiančio plano, be suteikimo gavėjui iniciatyvos pačiam dirbti, ieškoti, veikti. Šiuo savu dosnumu mes neskiepijam savarankiškumo. Ir tai, manau, yra pats didžiausias mūsų nusikaltimas prieš tėvynainius. Padėti reikia, tačiau pagalbos suteikimas turi išsukti ir atskaitomybę, atsakomybę; ypatingą paskatą ir norą gavėjui toliau pačiam rūpintis savu likimu.

Šių metų rudenį, susirinkus naujai išrinktai JAV Lietuvių bendruomenės tarybai, sustatant šios lietuvių išievojus jungties ateities veiklos gaires, svarbu atkreipti dėmesį į tai, kas iš tikrųjų vyksta dabar, ko tikimasi, norima pasiekti ateityje; proporcingai sudaryti pagalbos planus Lietuvai ir sau, turint omenyje, kad be stiprios, darnios, vieningos ir veiklios išievojus neturėsime su kuo ir iš ko padėti Lietuvai.

1972 m. išleistas „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“ žodį „vergija“ apibūdina taip: „vergo padėtis“, „buvimas visiškai kieno įtakoje“, o žodį „vergas“ — „beteisus žmogus, esantis visiškai savo pono įvergvaldžioj nuosavybėj“, „kas vergiškai ko klausio, vykdo kieno valią, neturi veiksmo laisvės.“ Aš žodį vergija, rėdos, aiškiai suprasdavau tol, kol nežengiau pirmojo žingsnio Lietuvos žemėje. Šiandien aš tą žodį apibūdinau taip: atėmimas iš žmogaus viso to, kas ji skiria nuo gyvulio; sudarymas tokių kasdieninių gyvenimo sąlygų, kad žmogus praranda save; numalšinimas galvosenos, svarstymo; asmenybės sunaikinimas; dvasios sutriuškinimas.

Žmogus, gyvenęs tokioj aplinkoj, tegali tik rūpintis kaip numalšinti alkį, kuo apdengti nuo šalčio kūną. Tokioje nužmogintoje aplinkoje, vergijoje išgyveno dabartinės Lietuvos žmogus virš 50 metų.

Žmogus yra tarsi apraizgytas voratinkliu. Į kiekvieną reiškinį reaguoją kitaip, savaip, tačiau, primetus jam tai, kas nauja, voratinklis pasidaro painesnis, o reagavimas į naująjį reiškinį, nesvarbu kiek jis teigiamas būtų, pasimeta ir taip visa ko perpildytame gyvenime. Neturėdamas miklių ilgakojo voro kojų, slepiasi savo voratinklyje, bijo išlįsti, nes tada galima savą gyvenimą dar labiau supainioti, ypač, kai tai, prie ko įprasta, diena iš dienos kinta. Savaime aišku, yra daug ramiau ir saugiau megzti savą tinklą, nekreipti per daug dėmesio į atsirandančius pasikeitimus.

Tame painiame „voratinklyje“ gyvena ir gyvena Lietuvos žmogus. Pažinti jį galima tik pasinėrus į jo kasdieninį gyvenimą, rūpesčius, galvoseną. Tai galima daryti tik atvira širdim, nuoširdžiu noru, atvirai ir sąžiningai; suteikiant jam žmonišką pagarbą; giriant, kad ir mažiausius pasiekimus; mokant tolimo kelio laisvės savą pavyzdžiu, o ne pamokslais.

Tik ieškant gėrio galėsime sunaikinti blogį. Ištiesus draugystės ranką, atradus pasitikėjimą savimi ir kitais, suteiksime tikrąją žmogišką pagarbą. Dirbdami kartu — čia ir ten — darniai, tyra širdim, galėsime išvysti, pažinti Lietuvą tokią, kokią ją savose vaizduotėse nešiojame.

Ir tik tada galėsime drąsiai stoti šalia viens kito; tvirtai, nevirpančiais balsais kalbėti „amžina atilsį...“ Jūsų kančia nenuėjo veltui.

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

PRALISKITE ATOSTOGAS CAPE COD

Galima išsinuomoti 3 miegamų butą
Centerville miestelyje

Skambinti po 8 v.v.
Asta Norvaišienė
617-784-8975

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS
(812) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūrį FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkaime ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Išnuomojamas 3 kamb. apšildytas butas 1 arba 2 suaugusiems asm. 71 St. ir Washtenaw apyl. Skambinti nuo 8 v.v. — 4 v. p.p. Almai: tel. 312-476-8727.

Išnuomojamas 3 kamb. butas su virtuvės įrengimais ir šiluma. \$350 mėn. Tel. 708-425-7160.

FOR RENT

Large clean 4 rm. 2 bedrm. apt. unheated, 43 St & Artesian Ave., \$355 a mo. + security. Tel. 312-247-2430. Kalbėti lietuviškai.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turiu Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Esu subrendusio amžiaus, menininkė, našlė, rimta, ramus būdo, nuoširdi. Norėčiau susipažinti su kultūringu vyresnio amžiaus (70+) vienišu vyriškiu, kuris suteiktų man sąlygas kūrybiniam darbui. Aš atsiilygintų rūpestingumu ir globa. Rašyti: Modesta, 202 Chalmers Ave., Detroit, MI 48215.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

FOR SALE

Išparduodu lietuviškais raštais lino lovatieses, \$20 ir staltieses: 4 jardų — \$50, 3½ jd. — \$40, 2½ jd. — \$30. Taip pat drobės, 1 jd. — \$8. Kreiptis: Angelė, tel. 312-927-8677.

HELP WANTED

SIŪLOME DARBUSI

Gail. seserų padėjėjoms, kompanijoms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

All Care
Employment Agency
Tel. 312-736-7900

Ieškoma moteris padėti namų ruošoje, gaminti valgių ir gyventi kartu. Maistas, kambarys ir alga.
Tel. 708-825-6404

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

Making a big world smaller.

What difference does it make that Lufthansa flies to more international destinations than any other single airline? Or that every 40 seconds a Lufthansa plane takes off or lands in one of 180 cities around the world? The point is that over the years every experience with every traveler, from every corner of the world, has helped us understand you. We've come to know cultures and customs from around the globe. All the better to help you feel at home everywhere, on the ground, and in the air. Even in many cities we don't fly to, you'll find a Lufthansa office ready to serve your needs. Experience that's worldwide and worldwide. It's a difference that's helped us make friends with a world full of travelers. And that can make this big world feel very small indeed.

Lufthansa

For reservations and information call 1-800-645-3880 or see your travel agent. Lufthansa Miles & More™ and United Mileage Plus™ are now fully reciprocal. Accrue or redeem miles in either program when you fly on Lufthansa flights or flights operated by our global partner, United Airlines.

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negvildenta vertybių konfigūracija. Studijų dinamizmo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taikinti sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuvių ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuvių ateiviai) (1867-914) — lietuvių, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

LAIŠKAI

ČIKAGIŠKIŲ PAGALBA

Atsikūręs Vytauto Didžiojo universitetas daug ko stokoja, tarp kitų dalykų — ir pilnesnės bibliotekos. Kaip žinome, uždarus VDU, biblioteka buvo išdalinta kitoms aukštosiomis mokykloms. Atsikūręs VDU neatgavo nė vienos knygos.

Peržiūrėjęs pradėtos rinkti bibliotekos fondus pastebėjau, kad galėčiau būti naudingas savo asmenine, ilgai rinkta biblioteka ir nariui persiųsti ją į VDU. Knygų persiuntimas yra susijęs su nemažomis išlaidomis ir čia į pagalbą atėjo Transpak bendrovės savininkas R. Pukštytis. Jis nemokamai pervežė dalį knygų — apie 1,000 tomų lietuvių ir anglų kalba. Tai didelė parama VDU, už kurią mes esame labai dėkingi.

Ta pačia proga norėčiau paminėti, kad Broniaus Kviklio archyvas mūsų universitete yra rūpestingai saugomas ir artimiausiu laiku bus pradėtas tvarkyti. Šiais akademiniiais metais taip pat gauta VDU knygų iš Petro Vėbros ir Vytauto Paulionio. Čia norėčiau padėkoti poniai ir ponui Paulioniams už 500 dolerių auką VDU.

Paskutiniu metu gauta knygų ir iš kitur Amerikoje ir Kanadoje gyvenančių mūsų pagalbininkų — Jurgio Gimbuto, Dainiaus Vaidilos, V. Apaniaus, Kotryn E. Stecke.

Visiems nuoširdžiausias aciū.
Bronius Vaškelis
Kaunas

LOZORAČIO EPITAFAS SAU PAČIAM

Mano tėvas Stasys ir aš nušuntėm Stasiui ir Danielai Lozoraitis užuojautą dėl jo tetos Gražinos Matulaitytės mirties. Ji buvo palaidota praėjusiais metais Dangaus Vartų kapinėse, šalia Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolyno, Putnam, Connecticut. Gavom atsakymą, datuotą 1993.VII.23: „Mus sujaudino Jūsų šilti žodžiai ir atmintis. Ji dabar yra tarp savo numylėtų gelių ir medžių. Stasys ir Daniela Lozoraitis“.

Lozoraitis tuomi parašė ir sau gražiausią epitafą, skleidžiantį viltį ir meilę — per žiedus ir žaliuojančius daugiamečius augalus.

Saulius Šimoliūnas
Detroit, MI

SPAUDA — MŪSŲ GYVYBĖ

Lietuviškas spausdintas žodis yra užsienio lietuvių tautinio išlikimo geriausia garantija. Kol savo spaudą turėsime — būsim gyvi. Siekdami prisidėti prie „Draugo“ dienraščio išsilaikymo, su 200 dol. įnašu jungiamės į Draugo fondą. Įnašą lydi mūsų geriausi linkėjimai „Draugo“ leidėjams, redaktoriams, bendradarbiams ir darbuotojams.

Džiaugiamės suaktualėjusiu, senatvės žymių nerodančiu ir gyvybe dvelkiančiu „Draugo“. Įvestas skaitytojų laiškų skyrius dienraštį daro įdomų, suteikia progą savo nuomonę kiekvienam pareikšti. Korespondencijos iš telkinių — mūsų gyvenimo veidrodė, leidžias

pasijusti, kad nesame sala, o plušančios visuomenės dalimi. Lietuvos atžvilgiu perduodama informacija tebūna tiksli, nepabaltinta ir nepajuodinta, neiškreipta politinių partijų prizmių. Pageidaujame daugiau pokalbių su mūsų gyvenimo judintojais. E. Vodopalienės pokalbis su ambasadoriumi dr. A. Eidintu buvo puikus. Tokiais pokalbiais ne tik informuojama, bet taip pat brandinamas sąmoningas, mąstantis, jautrus ir pasiūromis tolerantiškas užsienio lietuvis.

Teresė ir Algimantas Gečiai
Huntington Valley, PA

PRASTAI PAVARTOTAS VEIKSMAŽODIS

Labai įskaudino J. Gailos „Apmaštymai iš Turniškių“ („Draugas“, 94.06.01). Atrodo, kad autorius turi užtenkamai laiko rašinėti, suranda progą susizavėti P. Gyliau. Aišku, tai p. Gailos asmeninis reikalas, bet kaip gali PLB atstovas tėvyneje, nusakymas Lietuvos politikų populiarumą, parašyti, kad „V. Landsbergis maišosi kažkur vidury“. Liūdna, kad p. Gaila surado tik tokį veiksmą, žodį išsivijoje taip gerbiama asmens populiarumui apibūdinti.

Alė Stepaitytė
Toronto, Canada

NESUPRANTAMOS LAIDOTUVĖS

Pirmą kartą draugiškai susitikau a.a. Stasį Lozoraitį kai teko jį, jo žmoną ir brolių paimti iš Lietuvos atstovybės ir nuvažiuoti drauge pas kitus draugus. Po to ne vieną sykį teko ar pavėžti į bažnyčią, ar padėti rengti pasikalbėjimą su juo, ar lankyti jį atstovybėje kaip pažįstamą bei draugą. Puikiai prisimenu, kaip Stasys Lozoraitis kukliai visuomet sakydavo, kad nenoris jokios garbės ir kreiptis į jį vardu. Jis atidarė duris į atstovybę visiems lietuviams be jokių formalių pakvietimų. Dalyvavau, kiek galėdavau, nes Stasys buvo tikrai malonus ir draugiškas žmogus.

Su džiaugsmu pritariau jam, kai diskutavome, ar jam reikėtų kandidatuoti į Lietuvos prezidento postą. Kai jis nutarė kandidatuoti, agitavau visus gimines ir draugus kituose miestuose gauti pilietybės patvirtinimus, kad galėtų balsuoti už Stasį. Gaila, jis nebuvo išrinktas, tačiau surengtame pasikalbėjime su Vašingtono bendruomene Stasys neturėjo niekam blogo žodžio. Jis visą laiką teigė, kad visiems reikia dirbti viena kryptimi.

Laikant visą tai omenyje, baisiai nusiminiau sužinojęs, kad Stasys Lozoraitis gana staigiai mirė. Buvau girdėjęs gandus, kad jis šiek tiek negalavo ir buvo atvykęs į Vašingtoną gydytis. Jam mirus, visi draugai pradėjome tarp savęs klausinėti, kaip ir kur galėsime atsisveikinti su taip garbingu ir visiems mylimu asmeniu. Kažkodėl buvo neįmanoma pereiti per mažos grupės vartus, kuri neteikė niekam žinių apie laidotuves. Gavom vieną, gana nedraugišką išreikštą atsakymą, „šeima laidoja privačiai“.

Nesuprantu, kaip vienas svarbiausių lietuvių kilmės žmonių galėjo būti su tokia neapykančia visuomenei palaidotas. Su-

prantu, kad šermenys ir kalbos gali būti artimesiems sunkios ir gal nereikalingos, bet neužmirškime, kad Stasys, kandidatuodamas į prezidentus, tapo visų mūsų šeimos nariu. Neruošimas viešų šermenų gal ir atleistinas, tačiau neleidimas žmonėms dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už mirusio sielą, yra nekrikščioniškas ir negirdėtas.

Grupės žmonių elgesys, kuris taip smarkiai įžeidė visus Amerikos lietuvius, o ypač Stasį Lozoraitį, tikrai yra neatleistinas.

Kazys A. Vasaitis
Washington, DC

DĖL A. GEČIO LAIŠKŲ „DRAUGE“

Algimantas Gečys, kuris yra JAV LB Krašto valdybos Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, savo 1994 gegužės 24 ir birželio 10 laiškuose „Draugui“, neteisingai kaltina JAV LB Tarybos prezidiumą ir klaidingai informuoja visuomenę, kad prezidiumas nedavęs eigos Tarybos komisijai siūlymams, kad Tarybos 1994 spalio 9-10 sesijos darbotvarkė nebuvę tinkamai suplanuota, tad pritrūkę laiko ir kvorumo JAV LB Istatų ir taisyklių pakeitimui, ir kad po sesijos praslinkę aštuoni mėnesiai ir dar tebelaukiama korespondencinio posėdžio.

Sesijai dėl kvorumo stokos sekmadienį anksti po pietų užsibaigus, nebuvo svarstyti Tarybos komisijai pranešimai ir jų diskusijų išvados nutarimams. Prezidiumas nėra kaltas, kad kai kurie Tarybos nariai daug anksčiau iš sesijos išvyko, nors laiko iki sesijos pabaigos buvo pakankamai likę. Buvo kitos priežastys, prie kurių nuo pat sesijos pradžios prisidėjo ir pats Algimantas Gečys.

Istatų ir taisyklių pakeitimo svarstybos vyko dar šeštadienio vakare, ten buvo pakankamai laiko, tik pritrūko kantrybės ir kvorumo, nes kai kurie Tarybos nariai anksčiau išėjo, nenorėdami klausytis ilgų diskusijų. Prezidiumas nėra atsakingas už Kiekvieno Tarybos nario, es dalyvavimą, ar nedalyvavimą posėdžiuose.

Sesijos darbotvarkę suplanavo visa Taryba, apie pusę metų iš anksto atsuntusi prezidiumui savo siūlymus. Pagal JAV LB

Istatus darbotvarkė visiems JAV LB Tarybos ir KV nariams buvo išsiųsta mėnesį prieš sesiją. Tačiau Algimantas Gečys, nebūdamas JAV LB Tarybos nariu, į sesiją atsivežė savo darbotvarkę, kurią sesijos pradžioje pateikė KV pirmininkas Vytautas Maciūnas, sukėlė Tarybos diskusijas, įtempė nuotaiką, gaišino laiką.

Prezidiumas tarėsi savo tarpe, kalbėjo su kitais Tarybos nariais ir sakė Tarybos nariams jau po sesijos uždarymo (ne sesijai baigiantis, kaip rašoma laiške), kad kai kurie klausimai bus sprendžiami Tarybos korespondenciniuose posėdžiuose, o visi kiti dalykai sprendžiami būsimose Tarybos sesijose. Visi išsamūs paaiškinimai ir motyvai yra prezidiumo išsiųstuose bendralaiškiuose Tarybai ir Krašto valdybai. Po sesijos nereikėjo laukti aštuonių mėnesių iki Tarybos korespondencinio posėdžio, nes jau po dviejų mėnesių (gruodžio mėnesį) visi Tarybos ir Krašto valdybos nariai gavo prezidiumo bendralaiškį su visomis informacijomis, sesijos nutarimais ir korespondencinio posėdžio balsavimo lapu. Tą gavo ir Algimantas Gečys. Nesuprantama, kodėl neteisingai rašoma apie vidinę JAV LB Tarybos netvarką.

Birželio 10 dienos „Draugo“ laiško pradžioje Algimantas Gečys vėl kartoja savo teigimus, kad prezidiumas nepateikia jokių žinių dėl kadenciją baigiančios JAV LB XIII Tarybos nebaigtų darbų. Netiesa. Prezidiumo gegužės 31 d. bendralaiškyje Nr. 22 su priedais (iš viso 28 puslapiai) yra paaiškinti nebaigti darbai ir kad jie bus sprendžiami ateinančioje sesijoje. Pridėti ir motyvai, o taip pat ir Tarybos narių diskusijos bei pasisakymai dėl tų darbų. Taip pat aiškiai pasakyta, kad kiti JAV LB Istatų ir taisyklių pakeitimai bus svarstomi ateinančiose sesijose.

Rašoma netiesa, kad pagal „esamus Istatus JAV LB dar vis „laisvina“ Lietuvą“. Kai kurie Istatų paragrafai buvo pakeisti 1993 spalio 9 Chicagoje, įskaitant ir tą „laisvinimą“ (žiūrėti Istatų pakeistą paragrafą Nr. 3). Pakeisti Istatų tekstai buvo pranešti Tarybos ir Krašto valdybos nariams 1993 gruodžio 15 dieną kartu su sesijos nutarimais (žiūrėti: Tarybos trečiosios sesijos nutarimų paragrafe 6. C. 3., penktame puslapyje).

Laiškuose rašoma, kad būtina patvirtinti sesijoje negalėtus priimti nutarimus. Tai yra jo nuomonė, viešai pareikšta spaudoje. Tačiau nei šios, nei

Uoliam Lietuvos nepriklausomybės kovotojui

A.†A. AMBASADORIUI STASIUI LOZORAČIUI

mirus, skausme likusius jo žmoną DANIELĄ, brolių KAZĮ ir kitus gimines giliai užjaučiame.

*JAV LB Detroito apylinkė ir
LB Michigano apygarda*

Dar vienas taurus lietuvis paliko mus...

A.†A. ALFONSUI PIMPEI

mirus, mes nuoširdžiai užjaučiame jo dukrą AURELĘ ir žentą BRONIŲ POLIKAČIUS su visa jų miala šeima.

Antanas ir Verutė Petruliai

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryti, jei mano artimieji mirė nuo namų? Ką daryti, jei aš mirčiau kažkur?... Ką mano šeima darytų?...? Ką daryti, jei...“

Nestebėtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame jūdri visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite — **Mes galime jums padėti!** Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbininkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mirusįjį atvežti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems — ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėte tvarkytis nelaimės atveju. Kelios minutės sušaukys jums ne vieną skausmą ir rūpesčių valandą.

KAM MOKĖTI DVIEMS LAIDOJIMO ISTAIGOMS, JEI VIENAS TELEFONO SKAMBUTIS GALI VISKĄ SUTVARKYTI, NEŽIŪRINT NUOTOLIŲ?

CHICAGO

PALOS HILLS

**PETKUS & SON
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.**

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO

LEMONT

DRAUGAS, antradienis, 1994 m. birželio mėn. 28 d.

5

kitos nuomonės jis nuo paskutinės sesijos, įvykusios praėjusių metų spalio mėnesį, iki dabar nėra pateikęs prezidiumui. Kai kurie Tarybos nariai ir prezidiumas galvoja, kad reikalinga svarbesnius klausimus (kaip LB Ekonominių reikalų tarybos klausimas, Lietuvos ir išsivijos jungtinė komisija ir panašūs) tinkamai išdiskutuoti visai Tarybai sesijoje prieš balsavimą, ko negalima gerai atlikti per korespondencinį posėdį (dalyvavę paskutinėje sesijoje prisimins, kokios gyvos ir ilgos diskusijos kilo sekmadienį apie tai, ką ir kaip galima spręsti per korespondencinius posėdžius). Atrodo, kad yra reikalingos dažnesnės Tarybos sesijos, ne korespondenciniai posėdžiai.

JAV LB XIII Taryba, kaip vyriausias JAV LB organas, yra labai darbinga ir veiksminga, buvo susirinkusi į tris savo sesijas, turėjo 10 korespondencinių posėdžių, dalyvavo PLB Seime kaip JAV LB atstovai, iš prezidiumo gavo 22 bendralaiškius su daugeliu informacijų, pakeitė JAV LB Istatus, priėmė Bendruomenei naudingus nutarimus ir pavedė Krašto valdybai atlikti įvairius darbus. Daugiau kaip pusė šios Tarybos narių toliau tęs LB darbus naujoje XIV Taryboje.

JAV LB Tarybos prezidiumas: pirmininkas Vytautas Kamanas; dr. Vytautas Narutis, Birutė Vilutienė, Gražina Kamantienė, Svajonė Kerelytė

A.†A. ALFONSAS PIMPĖ

Gyveno Palos Hills, anksčiau Chicagoje Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. birželio 24 d., 7 val. vakaro, sulaukęs 91 metų.

Gimė Lietuvoje, Zarasų apskrityje, Navikų kaime. Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdę liko: duklė Aurelija Polikaitienė, žentas Bronius; anūakai: Mirga Valaitienė su vyru Algimantu, Arūnas Polikaitis su žmona Laura, Dalia Lietuvninkienė su vyru Gintaru; proanūakai: Vincas Valaitis, Vija Lietuvninkaitė ir Dovas Lietuvninkas. Taip pat kiti gimines Lietuvoje.

Priklausė Tautininkų sąjungai, teisininkų klubui, Lietuvių fondui, Lietuvių bendruomenei.

Velionis buvo pašarvotas sekmadienį, birželio 26 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, birželio 27 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto buvo atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje buvo aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę duklė, žentas, anūakai ir proanūakai.
Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus
Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600

A.†A. JUOZUI MACKEVIČIUI

Lietuvoje mirus, seserims JULIJAI LUNGIENEI ir APOLONIJAI MACKEVIČIŲTEI reiškiamę nuoširdžią užuojautą.

*Paulina Rapšienė
Vilius Rapšys
Danutė Viktorienė*

Mylimam Vyru

A.†A. BRONIUI GAIŽAUSKUI

mirus, reiškiamę nuoširdžią užuojautą jo žmonai KLEOFAI, giminiams bei artimiesiems.

*Tille ir Petras Vasiliauskai
Valė ir Kostas Vaičiuliai*

A.†A. BRONIUI GAIŽAUSKUI

po sunkios ligos apleidus šį pasaulį, jo žmonai KLEOFAI, giminiams bei draugams reiškiamę širdingiausią užuojautą.

St. Peterburgo vyrų dainos vienetas
Florida

A.†A. PRANUI PRANCKEVIČIUI

Amžinybėn iškeliavus, velionio žmoną SOFIJĄ ir buvusius „Grandies“ ansamblio narius — sūnų PRANĄ, dukterį IRENĄ BARAUSKIENĘ su šeimomis — nuoširdžiai užjaučia

Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“

Būsiamasis „Amerikos balso“ pranešėjas Virgūtis Volertas, „praktikuojantis“ radijo stotyje.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dr. Nijolė Remeikienė ir dr. Tomas Remeikis papasakos apie referendumą ir kitus pasakutinius įvykius bei nuotakas Lietuvoje. Pranešimai vyks liepos 10 d., sekmadienį 12 v. p.p. (po Mišių), Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje (rūsijoje). Ruošia „Saulutė“. Visi kviečiami.

Liepos 10 d. nėra labai toli, todėl verta prisiminti, kad tą dieną Šv. Kazimiero vienuolyno sode, Čikagoje, ruošiamas smagi šventė-gegužinė su skaniais patiekalais, gavinčiais gerimais, linksma muzika, dovanų laimėjimais ir kitomis įvairybėmis, kurios paprastai susietos su sekmadienio popietės gegužinėmis. Šv. Kazimiero kongregacijos seselės, kurios ruošia šį pobūvį, maloniai kviečia visus, ypač apylinkės lietuvius, kuriems net nereikia toli važiuoti, todėl labai patogus pasilinksinti savo kaimynystėje. Visas pelnas skiriamas paliegių ir pasenusių seselių globai.

Prof. dr. Jonas Račkauskas aptarė dabartinę Lietuvos politinę bei ekonominę padėtį savo kalboje Amerikos Lietuvių prekybos rūmų nariams jų mėnesiniame susirinkime birželio 15 d. Mabenka restorane. Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pirmininkas, palaikas glaudžius ryšius su Lietuvos kultūrinėmis įstaigomis, buvo pakviestas Prekybos rūmų prezidento David P. Gaidas pasidalinti savo patirtimi lankantis Lietuvoje.

Tautinių šokių grupė „Viltis“ buvo viena iš atsilankiusių Illinois gubernatoriaus įstaigoje birželio 13 d., kur gubernatorius visus pasveikino ir palinkėjo laimingos kelionės į Dainų šventę Lietuvoje iš kairės gub. Jim Edgar, grupės vadovė Virginija Jurcienė, Vida Damijonaitė ir Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza.

x Pirmojo šeštadienio pamaldos su šv. Mišių auka liepos 2 d. 6 v.v. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. **Kviečia Židinys.** (sk.)

x Pinigai doleriais pasieks jūsų gimines greičiausiai, jei siųsite juos per **Baltia Express**. Teiraukitės dėl naujų sumažintų kainų pinigų pristatymui nemokamu tel. 1-800-SPARNAI (1-800-772-7624) arba siųskite pinigus adresu 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652. (sk.)

Maloniausi prisiminimai yra tie, kur daugelis žmonių nuoširdžiai darbuojasi kitų labui. Prisimenant „Mažąją tautinių šokių šventę“, subūrusią apie 100 šokėjų iš 7 Čikagoje ir apylinkėse veikiančių tautinių šokių grupių, jautiame ypatingą padėką visiems programos dalyviams, jų mokytojams, vadovams, paaukojusiems daug valandų dienraščio „Draugo“ labui. Visi šie žmonės, daugiausia jaunuoliai, dirbo be jokio užmokesčio. Honoraro taip pat atsisakė muz. **Darius Polikaitis**, šviesas tvarkiusi **Vida Momkutė**, visi akordeonistai ir vadovai, pradedant šventės koordinatorė **Nijole Pupienė**.

Zigmas ir Kostė Mikuziai, ilgamečiai Čikagos gyventojai, š.m. gegužės 29 d. šventė savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Gražia tėvų sukaiktimi džiaugėsi keturi jų sūnūs, marčios, vaikaičiai ir draugai.

Negalėdami dalyvauti „Draugo“ dienraščio paramai ruoštoje „Mažajoje tautinių šokių šventėje“, Antanas ir Emilija Pauzuoliai (Chicago, IL) pakyrė dienraščiui auką. Ačiū!

Čikagos Lietuvių pensininkų sąjungos narių susirinkimas-pobūvis bus birželio 30 d., ketvirtadienį, 1 val. popiet, Šaulių rinktinės namuose, 2417 W. 43 Str. Darbotvarkėje numatyti trumpi pranešimai, meninė programa, cepelinų pietūs ir visų mėgstamas dovanų paskirstymas. Nariai maloniai kviečiami.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS LEMONTE

LB Lemonte apylinkės valdybos pastangomis su giliu susikaupimu buvo paminėta Baisiojo birželio įvykių prisiminimas. Sekmadienį, birželio 19 d., 10:30 val. r. buvo pakelta vėliava, Lietuvos himną giedant Čikagos Lietuvių operos vyrų chorui. Vėliavą pakėlė Maironio lituanistinės mokyklos mokinys Rytis Dumbrys. Vadovavo valdybos pirm. inž. Gediminas Kazėnas. 11 val. tos pačios mokyklos mokiniai, (direktorė yra Eglė Novak), su vėliavomis dalyvavo šv. Mišiose. Vėliavas nešė Vytautas Janušis ir Rytis Dumbrys. Tautiniais rūbais pasipuošusios ejo sesutės Sidrytės: Lina, Vija, Gaja ir Saulė, ir Viktorija Trakytė. Šv. Mišių auką aukojo kun. Algirdas Paliokas, SJ, ir prel. Juozas Prunskis. Auką prie altoriaus nešė Jadvyga ir dr. Adolfas Damašiai, su palyda — Saulė Sidrytė ir Vytautas Janušis. Pamaldų metu giedojo sol. Dana Stankaitytė ir Vaclovas Momkus. Lietuvių operos vyrų choras jausmingai atliko „Requiem“, „Tėve mūsų“, „Gruodžio ir kartu su solistais — „Šventoji Dievo Motina“, Verdi. Prie vargonų — muz. Alvydas Vasaitis.

Tuoju po Mišių salėje įvyko akademinė dalis, kurią pradėjo Gediminas Kazėnas, pasveikindamas gausiai susirinkusius, išreiškė nuoširdžią padėką tiems, kurie vienokiu ar kitokiu

būdu prisidėjo prie šio minėjimo; pakvietė valdybos vicepirmininką inž. Vladą Stropų vadovauti tolimesnei programai.

Adv. P. Žumbakio kalba buvo trumpa, įtikinanti. Didžiausią dėmesį skyrė Lietuvos valdžios žmonių daromoms klaidoms, iškeldamas rimtą susirūpinimą, kadangi buvo stribai, lietuvių tautos genocido vykdytojai bei talkininkai, dabartinės vyriausybės skiriami į atsakingus valdžios postus. Nuo komunistinės santvarkos nukentėję lietuviai yra traktuojami, kaip antros klasės piliečiai, nes į jų prašymus ar pageidavimus nekreipiamas rimto dėmesio. Išvada: Lietuvių tautos naikintojai, genocido vykdytojai ir jo talkininkai yra laisvi, jų niekas nemėgina traukti atsakomybėn, kadangi genocido vykdytojams ir jų talkininkams taikomas „kitas nerašytas įstatymas“, ne tik Lietuvoje, bet ir kituose kraštuose Genocidas — ne Holocoust.

Po paskaitos VI. Stropus padėjo prelegentui, priminė dalyviams, kad Jaunimo centre šiandieną bus „Mažoji tautinių šokių“ šventė parenti „Draugui“. Ragino joje dalyvauti.

Aldonos ir Vlado Stropų nuširdumu solistai ir operos vyrų choro nariai bei rengėjai buvo pakviesti į jų rezidenciją atsigalvinti. **St. Džiugas**

DAINŲ ŠVENTEI ARTĖJANT

1994 m. liepos 7 d. liks atmintina mūsų kultūros istorijoje. Pirmą kartą pokario Lietuvoje vyks bendra Lietuvos ir už jos ribų gyvenančių lietuvių Dainų šventė. Su šventės atidarymu Kaune 1994 liepos 7 d. įrašysime dar vieną istorinį momentą į bendravimo su Lietuva knygą. Beveik 800 už Lietuvos ribų gyvenančių choristų ir šokėjų vyks dalyvauti šioje šventėje. Daugiausia dalyvių iš Amerikos ir Kanados, bet į Lietuvą vyks arti 100 Australijos dalyvių. Taip pat atvyks šokėjai ir choristai iš Argentinos, Lenkijos, Vokietijos. Visų atvykstančiųjų Lietuvos rengėjai laukia ir pasirodys juos globoti ir jais rūpintis.

Baigiant registracijos darbus, dėkoju visiems vienietį vadovams, kurie taip kruopščiai atskatinėjo ir įvairias anketas, rinko PLB valdybos nustatytą 120 dol. registracijos mokestį ir talkino šventės ruošos darbuose. Į šį fondą bus pervesta po 100 dol. kiekvieno registracijos

Prasidėjus vasaros karščiams, daugelyje miesto vietų vaikai ir paaugliai, ieškodami būdų „atsivėsinti“, atsuka vandens hidrantus. Tai yra įstatymais draudžiama ir taip pat pavojinga, nes sumažėja vandens spaudimas, kuris gali būti kritiškas gaisro atveju. Atidarytas hidrantas per minutę išlieja tūkstančius galionų vandens. Jeigu jūs gatvėje atidaromi hidranta, galima pranešti, paskambinant — WATER-11, arba 744-7038. Čikagos meras taip pat perspėja miesto gyventojus, kad yra nustatytos pievelių bei darželių laistymo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 5 ir 8 val. ryte, taip pat tarp 7 ir 10 val. vak. Švenčių dienomis ir savaitgaliais draudimo nėra, bet žmonės vis tiek raginami taupyti vandenį ir ne reikalo jo neieškoti.

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Siunčiame automobilius. Pinigai pervejami doleriais. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk.)

mokesčio, atvykusiųjų išlaikymo išlaidoms sumažinti. Likutis kiekvieno surinkto mokesčio (20 dol.) lieka PLB išde administracinėms išlaidoms bei išievojimo meninės dalies komiteto išlaidoms padengti.

Dėkoju išievojimo meninės dalies komitetui, jo pirmininkui Juozui Karasiejui, meno vadovams Ritai Karasiejenei ir Daliai Viskontienei už jų darbą ir talką, šią šventę ruošiant. Ačiū jiems už nesuskaituojamas valandas, kurios buvo praleistos, ruošiant repertuarą, gaidas, muzikos įrašus, šokių aprašymus, jų padauginimą, išsiuntinimą ir ryšio palaikymą su visais vykstančiais.

Visiems, į 1994 Dainų šventę Lietuvoje vykstantiems dalyviams, žiūrovams linkiu kuo geriausios sėkmės, atstovaujant už Lietuvos ribų gyvenantiems lietuviams. Šventėje parodysiu, kad ir mumyse ta lietuviška kibirkštis itin gyva, kad sugebėjome išlaikyti lietuvišką dainą ir šoki, gyvendami toli nuo tėvynės. Linkiu visiems giedros nuotaikos, kuo gražiausių prisiminimų — Lietuva mūsų laukia, o mes susitikimo su ja.

Dr. Vitalija Vasaitienė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkė kultūrai

x Visi vieningai dirbkime kartu su Tauta Lietuvos gerovei!

Tai ALTO šūkis XII-tojo Amerikos Lietuvių Tarybos kongreso proga. Kongresas įvyks š.m. spalio 29-30 dienomis Čikagoje. Priėmęs penkerius metus XI-tasis kongresas buvo Los Angeles.

ALTui reikalinga finansinė parama, todėl lešų telkimui yra daroma laimėjimo dovanų paskirstymas. Laimėjimus paaugko šie visuomenės veikėjai: Stasys Balzekas \$500, dr. Leonas ir Irena Kriaučiūniūnai \$500, prel. dr. J. Prunskis \$100 ir Antanina Repšienė \$100. Laimėjimo knygelės netrukus bus išsiųstinės visuomenei su prašymu parenti ALTO veiklą, nes Amerikos Lietuvių Taryba ir toliau bus stiprus Tėvynės Lietuvos ramstis. (sk.)

Maironio lit. mokyklos Lemonte 1993-1994 m. lietuvių kalbos besimokančių suaugusiųjų klasė su mokytoja Vida Radick (tietioji iš kairės).

Nuotr. D. Čyvenės

PADALINTAS PEREITŲ METŲ DERLIUS

Lietuvių fondo vaisiai bei pasiekti rezultatai išryškėja paprastai metinėje spaudos konferencijoje, kai Pelnų skirstymo komisija (toliau PSK) pateikia konkrečius davinius, kuriam tikslui ir kokios sumos buvo pagal paduotus prašymus paskirtos. „Ūkininkas pavasarį purena žemę, o rudenį renka ir skirsto derlių. Lietuvių fondas priešingai: rudenį skelbia vajus, o pavasarį dalina derlių“, savo

Adv. Daina Kojelytė

SĖKMINGA DERLIJA

Pereitą sekmadienį, birželio 26 d., prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios kryžiaus lauke, įvyko lietuvių demonstracija, dalyvavo keli šimtai žmonių, pasmerkiant PLB pirmininką ir valdybą už finansavimą ir išleidimą „Lietuvos kovų ir kančios“ istorijos I-jo tomo.

Šią demonstraciją rengė Čikagos ALTO skyrius. Pirmininkė Antanina Repšienė po trumpos įžangos, pakvietė kleboną kun. Joną Kuzinską, tarti keletą žodžių. Demonstrantai labai šiltai sutiko savo kleboną.

Antruoju kalbėtoju pakviestas dr. Kazys Pemkus. Jis pasakė pagrindinę kalbą ir publika jam nesigailėjo plojimui.

Inž. Edmundas Gaidamavičius, svečias iš Lietuvos, pasakojo, kaip jo šimtametis senelis mirė vagone, tremiant jį į Sibirą ir buvo išmestas transporto kareiviu į Sibiro tundras, kaip „maistas meškom“.

Po šių kalbėtojų pirmininkė pakvietė Petrą Noreiką paskaityti Čikagos ALTO pareiškimą ir rezoliucijas. Tuomet pirmininkė išplėšė tris puslapius iš „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ I tomo, Antanas Pauzuolis juos padegė. Tai buvo simbolinis gestas ir pareiškimas, kad Čikagos lietuviai nieko bendro nenori turėti su tuo melo ir klastos leidiniu! Publika buvo paprašyta dainuoti „Lietuva brangi“. Visai publiškai įsijungiant, baigėsi demonstracija-protestas.

A. Liepinaitis

x DĖMESIO KELIAUTJAMS I DAINŲ ŠVENTĘ! Dar turime kelis likusius bilietus į Dainų Šventės renginius. Kreipkitės: **American Travel Service, tel. 708-422-3000.** (sk.)

žodyje sakė LF tarybos pirmininkė Marija Remienė.

Lietuvių fondo valdyba, kaip ir kasmet, į šiemetinę spaudos konferenciją, šeštadienį, birželio 18 d. „Seklyčioje“, Čikagoje, sukvietė lietuvių spaudos atstovus, radijo valandėlių vedėjus, Lietuvių bendruomenės darbuotojus ir Lietuvių fondo talkininkus pasidalinti LF sukaupto pelno vaisiais.

Prieš pradėdant oficialiąją dalį, svečiai gardžiavosi LF valdybos parūpintais, „Seklyčio“ šeiminingi paruoštais pietumis. Malda prieš valgi sukalbėjo prelatas Juozas Prunskis.

Pasistiprinus ir atsigalvavus, PSK davinius pristatė ir paryškino šios komisijos adv. Daina Kojelytė. PSK sudarė Lietuvių fondo nariai: dr. Gediminas Balukas, adv. Daina Kojelytė ir dr. Vytautas Narutis, antrinkas Vaclovas Momkus. JAV LV Krašto valdybos skirti nariai buvo dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Kęstutis Keblys ir Juozas Baužys, antrinkas dr. Tomas Remeikis. Komisijos pirmininke, kaip minėta, išrinkta Daina Kojelytė, sekretoriumi Juozas Baužys.

Stipendijų pakomisiją sudarė Ramunė Kubiliūtė, Ramunė Lukienė ir dr. Algis Norvilas. Šiai pakomisijai vadovavo PSK pirmininkė D. Kojelytė. Be minėtų asmenų, visuose posėdžiuose taip pat dalyvavo LFT pirmininkė Marija Remienė, LFT pirmininkas Stasys Baras ir LF Garbės komiteto pirmininkas dr. Antanas Razma.

Visų Lietuvių fondo 1994 metų pelno paskirstymo detalių neminėsiu, pateiksime tik stambesnes sumas bei kam jos buvo paskirtos. Iš viso šiais metais PSK paskirstė \$240,010 (įskaitant paskirtiems iš praėjusių metų projektams pinigų \$9,500, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių nebuvo panaudoti). Pažymėtina, kad visų prašymų suma siekė arti dviejų milijonų dolerių. Pelną paskirstymo daviniai konferencijos dalyviams buvo pateikti raštu, nurodant kam ir kokia suma buvo paskirta.

Švietimo reikalams buvo paskirta \$129,600 arba 51.95% viso pelno. Į šią sumą įeina \$30,000 JAV Švietimo tarybai lietuviškoms mokykloms; \$15,000 paremti negalinčius susimokėti už mokslą ir pragyvenimą Vasario 16-sios gimnazijos mokinius iš Petų Amerikos. Lietuvos studentams studijuojantiems Amerikoje paskirta \$40,000,44 stipendijos. UICC Lit. Katedros studentams buvo paskirta \$6,500. Amerikos lietuvių bei kitų kraštų studentams atiteko \$16,000. Pažymėtina, kad kai kurios stipendijos yra skiriamos iš specialių fondų sudarytų pagal aukotojų pageidavimus.

Kultūros reikalams paskirta \$22,000 — 8.82%. Čia įeina sumos įvairiems lietuvių

kultūriniais poreikiams remti, kaip Lietuvių operai \$3,000; Lietuvių dailės muziejui \$3,500; premijoms — dailei, muzikai, žurnalistikai \$3,000; teatro sambūriams \$2,000 ir įvairiems kitiems projektams, kurių sumos siekė nuo \$500 iki \$1,000.

Mokslo reikalams paskirta \$11,000 — 4.4%. Tai būtų tokiems reikalams, kaip Lituanistikos tyrimų centrui \$1,500; Lietuvių studijų centrui \$2,000; Amerikos Liet. bibliotekos leidykliui \$1,000; Europos studijų savaitei \$1,000; Tėvynės garsų radijo archyvuui \$1,000 ir kt.

Visuomeniniams reikalams buvo paskirstyta \$86,910 arba 34.83% Sarąsas paskyrimų yra gan ilgas, paminėsiu, kad JAV Krašto valdybos darbas remti buvo paskirta \$63,050. Čia įeina Švietimo, Kultūros, Socialinių reikalų, Visuomeninių reikalų tarybų darbų finansavimas.

Lietuvių spaudai remti buvo paskirta 25,000 dol. — tai laikraščiams bei žurnalams, viso 18 leidinių. LF paramos susilauks taip pat Lietuvių kultūros centrai Amerikoje — 16,000 dol. Radijo laidoms remti buvo paskirta \$7,000. Iš prelato Juozo Prunskio fondų buvo paskirta \$450 jaunimo kūrybos premijoms; Nekaltai Pradėtios Marijos seserims, Putname \$4,450 ir lietuvių moteriai už krikščionybės idealų ugdymą Lietuvoje \$335.

Po PSK pirmininkės pranešimo buvo eilė klausimų, kuriuos atsakydama Daina Kojelytė paryškino pelno skirstymo eigą bei paskirtas sumas. Po jos pranešimo dar sekė diskusijos apie Lietuvių fondo veiklą apamai ir jo ateitį. Čia pasisakė prof. dr. Jonas Račkauskas, Birutė Jasaitienė, Regina Kučienė, Daina Dumbrienė ir padėjo LF-ui už teikiamą paramą, jų vadovaujamoms institucijoms. Minėtis taip pat dar pasidalino A. Juodvalkis dr. Balukas, dr. F. Kaunas, P. Petrutis, A. Šlutas, kun. V. Rimšelis, ir A. Šmulskienė.

Spaudos konferencijos uždarymo žodį tarė LF Valdybos pirmininkas Stasys Baras. Jis kvietė ne tik konferencijoje dalyvaujančius, bet ir visus plunksnų valdančius bei radijo valandėles vedančius asmenis propaguoti Lietuvių fondo idėjas ir darbus. Nepaprastai svarbu yra pritraukti kuo daugiau jaunesniosios kartos asmenų į Lietuvių fondą, kurie bent dalinai papildytų jį apleidžiančių narių eiles, o jų kasmet vis daugiau iškeliauja į amžinybę. „Būkime viena šeima ir kuo stipriau Lietuvių fonde pasireikš jos jaunesnieji nariai, tuo stipresni būsimie; jaunieji tęs toliau mūsų pradėtus darbus“, kalbėjo LF valdybos pirmininkas Stasys Baras. Jis padėkojo PS komisijai, jos pirmininkei adv. Dainai Kojelytei ir visiems prisidėjusiems prie sėkmingai užbaigto darbo, visiems konferencijos dalyviams ir jos organizatoriams.

Juozas Končius

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui — yra lietuvių laidas ateities kartoms.

Cekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.